

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва

_____ О.В. ШКОЛЬНА.

Протокол засідання кафедри № ____ від «__» 20__р.

СЕМІЛІТ ВІТА ОЛЕКСІЇВНА

Гене́за і розви́ток імпресіоні́зму в Украї́ні кінця́ ХІХ – сере́дини ХХ столі́ть

Кваліфікаційна магістерська робота
зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Керівник науково-дослідної частини дипломної роботи:

Братусь Іван Вікторович

Кандидат філологічних наук

Доцент

Доцент кафедри образотворчого мистецтва

Керівник творчої частини дипломної роботи:

Волкова Анна Миколаївна

Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІМПРЕСІОНІЗМУ	8
1.1 Витоки світового імпресіонізму	8
1.2 Основні представники світового імпресіонізму	15
1.3 Імпресіонізм в контексті еволюції стилів.....	29
Висновки до першого розділу.....	37
РОЗДІЛ II. ІМПРЕСІОНІЗМ В УКРАЇНІ	39
2.1. Зародження та розвиток імпресіонізму в Україні	39
2.2. Основні представники імпресіонізму в Україні	46
2.3. Художньо-образні особливості українського імпресіонізму	62
Висновки до другого розділу	66
РОЗДІЛ III. ТВОРЧА РОБОТА. НАТЮРМОРТ «ПОДИХ ЛІТА»	67
3.1 Процес виникнення творчого задуму та окреслення теми, ідеї і актуальності твору	67
3.2. Технологія виготовлення творчої роботи.....	71
3.3. Детальний аналіз композиції та колориту твору	73
Висновки до третього розділу	78
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81
ДОДАТКИ.....	84

ВСТУП

Гене́за та розвиток імпресіонізму в Україні кінця XIX – середини XX століття є дуже актуальною темою для дослідження, оскільки вона допомагає нам краще розуміти історію і культуру України, а також вплив глобальних художніх рухів та розвиток українського мистецтва.

Історична цінність імпресіонізму відіграла важливу роль у світовому мистецтві, вперше давши художникам можливість зосередитися на відображенні світового сприйняття та емоцій, замість зосередження на реалістичному відтворенні сцен. Дослідження цього процесу в Україні дає можливість краще зрозуміти, як українські художники адаптували цей стиль до своєї унікальної культурної перспективи.

Імпресіонізм продовжує впливати на сучасне мистецтво. Вивчення його впливу в Україні може допомогти сучасним художникам зрозуміти, як вони можуть використовувати і розвивати ці техніки в своїх власних роботах. Українське мистецтво було і залишається важливим елементом національної ідентичності.

Визначення ролі імпресіонізму в українському мистецтві також важливо для збереження та популяризації цієї важливої частини української культурної спадщини. Воно може сприяти охороні імпресіоністичних творів українських художників, привернути до них увагу громадськості та міжнародної спільноти, а також залучити фінансування для дослідження та виставок.

Актуальність дослідження цієї теми надає глибше розуміння унікальності українського мистецького досвіду, співвідношення глобальних і локальних тенденцій у мистецтві, а також впливу мистецтва на формування національної самосвідомості.

Вивчення генези та розвитку імпресіонізму в Україні також може стати важливим інструментом для підвищення світової відомості українського мистецтва, що може сприяти культурному обміну та міжкультурному діалогу.

Крім того, це може служити основою для подальших досліджень у галузі історії мистецтва, соціології, культурології та інших дисциплін.

Крім того, акцентуючи увагу на важливості збереження та реставрації творів імпресіоністського періоду, можна сприяти збереженню цієї важливої частини культурної спадщини України для майбутніх поколінь. Тому, безумовно ця тема є важливою та актуальною для дослідження з багатьох різних перспектив.

Наукова новизна дослідження полягає в з'ясуванні, як відбувається адаптація загальноєвропейських мистецьких тенденцій у місцевому українському контексті. А також які унікальні художньо-образні риси були розвинені внаслідок цієї взаємодії.

Це дослідження додає глибше розуміння, як українські митці інтерпретували ключові принципи імпресіонізму – такі як світлопис, мазок та колорит. Важливим аспектом цього дослідження є аналіз того, як українські імпресіоністи відображали місцеві пейзажі, сільське життя та повсякденність, інтегруючи у своїй роботі елементи народної культури, історії та традицій.

Об'єктом дослідження є імпресіонізм в українському образотворчому мистецтві кінця XIX – середини XX століття.

Предметом дослідження є художні твори, стильові особливості, використання світлотіні, кольору, передача миттєвості та настрою.

Метою дослідження теми є дослідження та аналіз особливостей українського імпресіонізму, його вплив на розвиток вітчизняного мистецтва, а також визначення унікальних характеристик, які відрізняють цей напрям від європейського імпресіонізму.

Завдання дослідження охоплюють ряд ключових аспектів, які спрямовані на всебічне вивчення та оцінку цього художнього напрямку:

1. Дослідити витоки світового імпресіонізму.
2. Визначити основних представників світового імпресіонізму.
3. Довести зв'язок імпресіонізму в контексті еволюції стилів.

4. Обґрунтувати зародження та розвиток імпресіонізму в Україні.
5. Виявити та дослідити основних представників імпресіонізму в Україні.
6. Визначити художньо-образні особливості українського імпресіонізму.
7. Обґрунтувати процес виникнення творчого задуму та окреслити тему, ідеї і актуальності твору.
8. Описати технологію виготовлення творчої роботи.
9. Розробити детальний аналіз композиції та колориту твору.
- 10.Зробити висновки.

Виконання цих завдань дозволить досягти основної мети дослідження – вивчити та повноцінно оцінити значення і вплив імпресіонізму в Україні . Це допоможе розширити наше розуміння як цього конкретного художнього руху, так і загального розвитку українського мистецтва в період кінця ХІХ – середини ХХ століть.

Така методологія може слугувати основою для подальших досліджень імпресіонізму та інших художніх рухів.

Нарешті, дослідження імпресіонізму в Україні може сприяти створенню більш глибокого та багатогранного розуміння української культурної ідентичності, розкриваючи важливу частину її історії мистецтва, яка може бути недооціненою або забутою.

Через це дослідження відкриваються нові перспективи щодо розуміння імпресіонізму як ключового художнього руху, який зіграв важливу роль в еволюції українського мистецтва. Таким чином можливо не тільки розширити знання про українську культуру та історію. А також краще зрозуміти, як мистецтво взаємодіє з ширшим соціальним та культурним контекстом, формує ідеї та впливає на людські досвіди та світогляди.

Методи дослідження.

У дослідженнях творів імпресіоністів були застосовані різноманітні методи дослідження:

- герменевтичний;

- аксіологічний;
- історико-культурний;
- компаративний;
- культурологічний;
- крос-культурний;
- типологічний;
- формально-стилістичний;
- мистецтвознавчий(іконологічний);

Аналіз творів імпресіоністів різними методами, дозволяє зрозуміти глибше техніки, які використовували художники, їхні інноваційні підходи до кольору, світла, композиції та інтерпретації побутових сцен. Це відкриває нові перспективи для істориків мистецтва, художників та широкої публіки в розумінні естетичних і культурних змін, що відбулися в кінці XIX – середині XX століть. Також ці методи допомагають у створенні підробок та відновленні оригінальних творів мистецтва, зберігаючи культурну спадщину для майбутніх поколінь. В цілому, багатогранний підхід до дослідження робіт імпресіоністів збагачує наше розуміння історії мистецтва і розвиток нових форм візуального виразу.

РОЗДІЛ I. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІМПРЕСІОНІЗМУ

1.1 Витоки світового імпресіонізму

Імпресіонізм зародився в другій половині XIX століття в Франції як реакція на традиційні методи і стилі, які домінували в академічному мистецтві. Пошук нових шляхів відображення світла, атмосфери і повсякденного життя став основою цього художнього напрямку.

У середині XIX століття Академія Мистецтв у Франції була основним регулятором художнього смаку. Вона пропагувала високий стиль, зосереджений на історичних, релігійних та міфологічних темах, і презентувала їх у великих масштабних роботах. Молоді художники почали шукати альтернативи цим підходом, віддаючи перевагу зображенню сучасного життя.

Реалізм, представлений такими художниками як Гюстав Курбе, закликав до відображення повсякденного життя без прикрас. Імпресіоністи пішли далі, зосереджуючись на миттєвості враження та на тому, як світло впливає на предмети.

Технічні нововведення, такі як готові тюбики з фарбами, дозволили художникам виходити з ательє і писати на відкритому повітрі, що стало однією з основних характеристик імпресіонізму.

Перша виставка імпресіоністів: У 1874 році група художників, в тому числі Клод Моне, П'єр-Огюст Ренуар, Едгар Дега та Каміль Піссаро, організували свою виставку в Парижі, оминаючи Академію. Сам термін "імпресіонізм" був похідний від картини Моне «Враження. Схід сонця», яка була представлена на цій виставці.

Імпресіоністи активно зображували сучасне для них життя: бульвари Парижа, кафе, парки, сцени з життя звичайних людей. Вони також експериментували з новими техніками та методами, такими як короткі мазки пензля і яскравий колорит.

Після своєї першої виставки в 1874 році імпресіоністи продовжили проводити незалежні виставки до 1886 року. Ці виставки дали їм можливість представляти свої роботи публіці без втручання Академії Мистецтв. Хоча їх роботи часто зустрічалися з нерозумінням і критикою, імпресіонізм почав завойовувати популярність серед певної частини публіки.

Художники продовжували експериментувати з технікою, пробували нові способи застосування мазків, використовуючи чисті, не змішані кольори та роблячи акцент на графічних елементах. Їх інтерес до сприйняття світла та кольору в умовах різних пір дня та погодних умов привів до численних серій робіт на одну тему, як, наприклад, серії «Соломона» Моне.

Митці не обмежувались лише міськими пейзажами. Вони також зображували затишні сільські куточки, пляжі, порти, річки і вуличні сцени.

Хоча імпресіоністи мали спільну мету — відмову від академічних стандартів, кожен художник притримувався своєї індивідуальної манери. Наприклад, Дега зосереджувався на зображенні фігури в русі, особливо балерин, в той час як Ренуар віддавав перевагу сценам соціального життя.

З часом імпресіонізм став "містком" до інших модерністських течій. Постімпресіоністи, такі як Вінсент ван Гог, Поль Гоген та Поль Сезанн, взяли за основу принципи імпресіонізму, але пішли далі, експериментуючи з формою, колоритом та символікою.

Імпресіонізм, почавши революцію проти академічних норм, зрештою поклав початок ряду нових напрямів у мистецтві XX століття, ставши однією з найбільш впливових художніх течій в історії.

Безліч факторів разом спричинилися до зародження імпресіонізму як революційного напрямку в мистецтві, який спростував традиційні академічні норми та підходи до зображення дійсності:

- Промислова революція: введення нових технологій і швидкі зміни міського ландшафту створили атмосферу нововведень. Розвиток

залізниці, наприклад, дозволив художникам подорожувати і відкривати для себе нові пейзажі.

- Нові матеріали та інструменти: готові тюбики з фарбами, які були доступні в середині XIX століття, дозволили художникам легше працювати на відкритому повітрі. Це, в свою чергу, призвело до популярності пленера.
- Фотографія: з появою фотографії традиційний реалістичний підхід до живопису почав втрачати свою актуальність. Це спонукало художників шукати нові методи відображення дійсності, звертаючись до своїх власних вражень і переживань.
- Вплив інших культур: через колоніальну політику та поширення глобальної торгівлі європейські художники стали ознайомлюватися з мистецтвом інших культур, особливо з японським мистецтвом «Юкійо-е», що вплинуло на їхній стиль і техніку.
- Романтизм: хоч імпресіонізм часто розглядається як реакція на реалізм, він також вбирає в себе елементи романтичного погляду на світ, зокрема ідею особистого сприйняття та емоційної реакції на природу.
- Сучасне міське життя: Розширення міст, особливо Парижа, привертало увагу художників до сцен сучасного міського життя — від величних бульварів до затишних кафе.
- Наукові дослідження: у XIX столітті відбулися значущі відкриття в області оптики і вивчення світла. Це підштовхнуло художників до експериментів з кольором та відображенням світла на полотні.
- Соціальні зміни: кінець XIX століття був часом значущих соціальних змін. Велике міське населення, яке росло завдяки індустріалізації, дало можливість імпресіоністам зображувати людей в їхньому повсякденному житті — на роботі, відпочинку, на вулицях міста.
- Академічний опір: традиційна академічна система у Франції сильно опиралася на нові форми мистецтва. Однак цей опір сам по собі став

каталізатором для молодих художників, які шукали нові способи самовираження, відмовляючись від старих канонів.

- Глобалізація мистецтва: імпресіонізм почав розповсюджуватися поза межами Франції завдяки подорожам художників, міжнародним виставкам та торговцям мистецтва. Країни, такі як Велика Британія, США і Німеччина, вивчали та адаптували принципи імпресіонізму до своїх національних художніх контекстів.
- Переплетення мистецтва та літератури: літератори та критики, такі як Еміль Золя, підтримували імпресіоністів, розглядаючи їх як частину більшого культурного руху, що відображає сучасне життя.
- Психологія сприйняття: вивчення того, як людський мозок сприймає світло, колір та форму, стало важливим аспектом імпресіонізму. Художники були зацікавлені у тому, як передати не просто об'єктивний світ, а світ таким, як його бачить людське око.

У результаті цих та інших витоків імпресіонізм став не просто мистецьким стилем, а важливою частиною культурного і соціального руху, який допоміг визначити напрямки розвитку мистецтва на межі двох століть.

Період імпресіонізму — це не тільки час революційних змін у живописі, але й період, коли література та інші форми мистецтва процвітали і взаємодіяли з цим новим художнім рухом.

Література:

- Натуралізм: як і імпресіоністи у живописі, натуралісти у літературі намагалися точно і об'єктивно відобразити дійсність. Еміль Золя є однією з ключових фігур цього руху. Його романи, такі як «Тереза Ракен» та «Герміналь», демонструють глибоке розуміння і відображення соціальних і психологічних аспектів життя.
- Символізм: у відповідь на реалізм і натуралізм в літературі виник символізм. Цей рух зосереджувався на внутрішньому досвіді, інтуїції та

емоціях. Поети, такі як Поль Верлен та Стефан Малларме, використовували символи для вираження абстрактних ідей.

Театр і музика:

- Театральні нововведення: під впливом імпресіонізму та сучасних соціальних змін театр також зазнав значних змін. Традиційні сюжети та стереотипні персонажі поступилися місцем реалістичним зображенням сучасного життя. Автори, такі як Анрі Бек та Огюст Стріндберг, вивчали психологічну глибину своїх персонажів, розриваючи звичні межі традиційного театру.
- Музика: композитори цього періоду, такі як Клод Дебюссі та Моріс Равель, були впливові у створенні музичного відповідника імпресіонізму. Їхня музика відзначалася невизначеністю, розмиттям та використанням нових гармоній для створення атмосфери, що відображає миттєві враження.

Архітектура:

- Сучасний стиль: в архітектурі також відбулися зміни під впливом імпресіонізму. Замість важкого, орнаментального стилю, який був популярним у першій половині XIX століття, архітектори прагнули до легкості, відкритості та функціональності, використовуючи скло, сталь і залізо.

Критика та публікації:

- Арт-журнали: з появою імпресіонізму та інших сучасних течій, зростала потреба у дискусіях та аналізі цих течій. Журнали та газети, такі як «La Revue Blanche», стали важливими платформами для обговорення, критики та пропаганди нових ідей у мистецтві.
- Роль арт-дилерів: фігури, такі як Поль Дюран-Рюель, стали важливими посередниками між імпресіоністами та публікою, допомагаючи організовувати виставки, знаходити покупців та пропагувати роботи художників.

Мистецтво:

- Постімпресіонізм: художники, такі як Вінсент ван Гог, Поль Гоген та Поль Сезанн, почали розвивати власні унікальні стилі, які виходили за рамки традиційного імпресіонізму. Вони експериментували з колоритом, формою та композицією, щоб передати свої особисті враження та відчуття.
- Живопис сцен сучасного життя: художники, такі як Едгар Дега і Едуард Мане, зосереджувалися на зображенні повсякденного життя — балетних танцівниць, кафе та бульварів.
- Портрет: художники також досліджували нові підходи до портрету. Замість формального і ідеалізованого зображення особи, вони намагалися вловити характер, настрій та особливості особистості.

Всі ці елементи, взяті разом, відображають час великого культурного розмаїття та інновацій. Імпресіонізм, народжений як реакція на соціальні та художні зміни, насправді став каталізатором для широкого спектра нововведень у всіх галузях мистецтва.

Імпресіонізм не був просто короточасним трендом у мистецтві кінця XIX століття. Він став символом глибоких соціальних, культурних і технологічних змін, які відбулися в той час у Європі. Його вплив простягався далеко за рамки полотна, впливаючи на літературу, музику, театр, архітектуру та інші форми виразу.

Спроба художників відобразити миттєвість досвіду, сприйняття світу через власні відчуття, відкидання академічних конвенцій на користь особистого виразу – всі ці аспекти імпресіонізму залишили слід у мистецтві наступних десятиліть. Він підготував ґрунт для появи постімпресіонізму, кубізму, фовізму та інших модерністських течій XX століття.

Відображаючи дійсність в контексті власного сприйняття, імпресіоністи навчили публіку бачити світ по-новому. Цей підхід до мистецтва, який зосереджується на особистому відношенні до оточуючого світу, став основою

для багатьох сучасних художніх практик. Таким чином, імпресіонізм не лише відзначив початок нової ери у візуальному мистецтві, але й став ключовою точкою зору, від якої відштовхнулися наступні покоління художників, письменників та мислителів, розширюючи горизонти мистецтва та культури.

Дія імпресіонізму на сучасне мистецтво та культуру стає ще більш очевидною, коли ми дивимося на те, як сьогоденні художники, дизайнери та медійники використовують концепції, засновані на імпресіоністських ідеях:

- Сучасне мистецтво: багато сучасних художників, працюючи в жанрах абстракції, використовують техніки, засновані на принципах імпресіонізму — від вільних мазків до експериментів зі світлом та кольором.
- Кіно та фотографія: відчуття миттєвості, яке так цінувалось імпресіоністами, знаходить відображення у сучасному кіно та фотографії. Сучасні кінорежисери та фотографи часто прагнуть зафіксувати миті, зосереджуючись на світлі, кольорі та настрої.
- Дизайн та реклама: естетика імпресіонізму, особливо його кольорова палітра та легкість мазків, стала популярною у графічному дизайні, моді та рекламі, створюючи відчуття елегантності та свіжості.
- Технології: у світі віртуальної реальності та комп'ютерної графіки ідеї імпресіонізму також знаходять своє місце. Спроби передати перший, незмінений досвід спостереження або імерсивне відчуття присутності можуть бути прямо пов'язані з прагненнями імпресіоністів зануритися в атмосферу моменту.
- Образотворче мистецтво та освіта: підхід до навчання, базований на імпресіоністському принципі "працювати на відкритому повітрі", продовжує набирати популярності. Вчителі стимулюють студентів досліджувати світ навколо, використовуючи відчуття та враження для навчального процесу.

Загалом імпресіонізм, який почався як революція у живописі, залишає свій відбиток у різних аспектах сучасної культури. Його спадок — це свідчення безсмертного впливу цього руху на те, як ми сприймаємо та виражаємо світ навколо нас.

1.2 Основні представники світового імпресіонізму

Імпресіонізм відрізнявся своєю спробою відобразити миттєве враження від світу, зокрема через ефекти світла та кольору. Декілька художників стали ключовими представниками імпресіонізму.

Клод Моне є однією з найбільш визначних фігур в імпресіонізмі. Його підхід до живопису, особливий стосовно відображення світла, води та атмосфери, суттєво вплинув на розвиток цього художнього напрямку. Він відмовився від традиційної академічної техніки живопису на користь швидких мазків та вільного нанесення фарби. Це створювало відчуття динаміки та миттєвості. Також Моне був одним з найперших хто працював на пленерах (малювання на відкритому повітрі), відкидаючи студійну роботу на користь живопису в природному освітленні.

Моне був першим серед тих хто створив серії картин, де він зображав одне й те ж місце в різний час дня або в різних погодних умовах. Це дозволило йому дослідити, як світло та атмосфера впливають на сприйняття кольору. Серії «Водяні лілії», «Собор Руану» та «Макові поля» – яскраві приклади цього підходу.

Назва самого руху "імпресіонізм" походить від назви його картини «Враження. Схід сонця». Саме ця робота, представлена на виставці 1874 року в Парижі, дала привід критикам назвати новий напрямок імпресіонізмом, що відображало "миттєве враження" від зображеного.

Аналіз картини «Враження. Схід сонця» (рис. 1.1.) Клода Моне

Дата створення: 1872

Тип: Олія на полотні

Розміри: 48 x 63 см

Зберігається: Музей Мармоттан Моне, Париж

На картині зображено порт міста Гавр на ранковому світлі. Сонце високо в небі кидає на водойму червонувато-оранжеве відблискування. Легкий туман затягує сцену, роблячи кораблі та інші об'єкти майже абстрактними формами.

Колір: Моне використовує насичені та яскраві кольори, щоб передати час дня та атмосферу. Теплі відтінки червоного, жовтого і оранжевого утворюють контраст з холодними синіми та фіолетовими тонами води та неба.

Техніка: Мазки фарби нанесені вільно і швидко, що відображає спонтанність та миттєвість моменту. Картина не має чіткої деталізації, натомість Моне зосереджується на загальній атмосфері і світлових ефектах.

Світло: Світло є ключовим елементом цієї роботи. Моне демонструє, як сонце впливає на кольори та тони, змінюючи перцепцію об'єктів. Відблиски сонця на воді стають центральною частиною композиції.

Композиція: Горизонт розташований досить високо, надаючи головну увагу відображенню води. Сонце розташоване майже у центрі картини, притягуючи погляд глядача.

«Враження. Схід сонця» – це одна з найвідоміших робіт Моне і яскравий приклад імпресіоністської техніки та філософії. Вона відображає прагнення художника зафіксувати ефемерний момент, відобразити відчуття від навколишнього світу, а не просто реалістично зобразити сцену.

Щоб глибше розуміти картину «Враження. Схід сонця» та її соціальний контекст, важливо враховувати історичні обставини, в яких вона була створена, та загальний соціальний ландшафт того періоду.

1870-ті роки були часом змін для Франції: завершилась Франко-прусська війна (1870 – 1871), пройшла Паризька Комуна (1871). Ускладнення економічного та політичного становища в країні відбилосся на відношеннях між класами, на настроях суспільства та, звісно, на мистецтві.

Промислова революція: Продовжувалися процеси Промислової революції, які почалися ще у середині XIX століття. Поява нових технологій, зокрема

залізниці, заводів і мануфактур, радикально змінила життя людей. Міста розросталися, а з ними і нові проблеми: перенаселеність, бідність, забрудненість. Водночас це було часом інновацій, нових можливостей та відкриттів.

Зміна у ставленні до мистецтва: Традиційні норми і цінності, які домінували у французькому мистецтві, були під сильним тиском критики. Імпресіоністи, до яких належав Моне, відмовлялися від академічних традицій, замість цього вони обрали зосередження на сприйнятті дійсності, на відображенні власних вражень.

Соціальні зміни: Картина «Враження. Схід сонця» може вважатися відображенням соціальних змін, що відбулися на той час у Франції. Показаний на картині Гаврський порт мав велике економічне значення для Франції, будучи важливим торговим центром. Зображення порту може свідчити про роль промисловості та торгівлі у сучасному суспільстві.

Висновок: «Враження. Схід сонця» Клода Моне – це не просто зображення природи на ранковому світлі. Це свідчення соціальних та історичних процесів, що відбувалися в Франції в той час. Картина може бути інтерпретована як відгук на промислові зміни, нову роль міста у суспільстві та зміни у сфері мистецтва.

Герменевтичний аналіз картини «Враження. Схід сонця» Клода Моне.

Контекст і інтенція автора: Для глибокого розуміння картини важливо розглядати її в контексті життя Моне, його особистого досвіду і того, чому він віддавав перевагу такому стилю малювання. Завдяки своєму особистому сприйняттю навколишнього світу, Моне зосереджується на передачі миттєвих вражень, а не на детальному відтворенні реальності.

Символіка елементів: Сонце, що високо в небі, може символізувати початок нового дня, нові можливості, надію після темних часів Франко-пруської війни і Паризької Комуни. Туман, який приховує кораблі, може

відображати невизначеність та неясність майбутнього, незрозумілість і непередбачуваність суспільних змін.

Взаємодія з глядачем: герменевтичний підхід також вимагає розгляду взаємодії між твором і глядачем. Кожен глядач може інтерпретувати картину по-своєму, виходячи з власного досвіду, знань і почуттів. «Враження. Схід сонця» може викликати відчуття спокою, ностальгії, надії або навіть суму.

Історія прийому: відгук на картину змінюється з плином часу. Сприйняття «Враження. Схід сонця» у 1870-х роках було зовсім іншим, ніж зараз. Сучасний глядач має доступ до більш широкого контексту – від знання про імпресіонізм до історії Франції та біографії Моне.

Висновок: Герменевтичний аналіз «Враження. Схід сонця» дозволяє глибше розуміти інтенції Моне, символіку елементів картини та її взаємодію з глядачем. Це підхід, який прагне відкрити глибинне значення твору, доповнюючи його історичний і соціальний контекст особистими інтерпретаціями кожного глядача.

«Враження. Схід сонця» - це одна з найвідоміших робіт Моне і яскравий приклад імпресіоністської техніки та філософії. Вона відображає прагнення художника зафіксувати ефемерний момент, відобразити відчуття від навколишнього світу, а не просто реалістично зобразити сцену.

П'єр-Огюст Ренуар:

Ренуар був одним з провідних представників імпресіонізму, і його внесок у цей арт-рух був значущим та неперевершеним.

Відомі роботи: «Бал в Мулен де ла Галетт», «Танцівниця», «Ложа», «Парижанка», «Женці», «Голова жінки» і «Прогулянка на човнах у Шату».

Характерний стиль: Ренуар славився своїм особливим підходом до зображення світла і кольору. Його роботи відрізняються м'якістю, теплом і чуттєвістю. Він був захоплений людською фігурою, особливо жінками та дітьми, і часто зображував їх у розслаблених, повсякденних ситуаціях.

Теми та мотиви: Ренуар часто зображував пейзажі, сцени з повсякденного життя, портрети і акти. Йому подобалися світлі, яскраві кольори і він майстерно використовував їх, щоб передати відчуття руху та світла на своїх полотнах.

Вплив на імпресіонізм:

- Ренуар, разом з іншими імпресіоністами, відкинув традиційні методи і стандарти академічного мистецтва, прагнучи замість цього відобразити особисте сприйняття і враження від світу.
- Він був одним з основних учасників першої виставки імпресіоністів у 1874 році.
- Його підхід до живопису, зокрема використання мазків, що вільно нашаровуються, для передачі світла та атмосфери, вплинув на багатьох майбутніх художників.

Вплив на постімпресіонізм: хоча Ренуар залишався вірним імпресіонізму протягом більшої частини своєї кар'єри, пізніше він став експериментувати з більш структурованими формами і солідними контурами. Цей підхід передував деякі аспекти постімпресіонізму.

Висновок: П'єр-Огюст Ренуар не тільки зробив великий внесок у імпресіонізм своєю унікальною технікою і способом зображення повсякденного життя, а й вплинув на наступні покоління художників. Його роботи продовжують надихати та захоплювати глядачів у всьому світі.

Едгар Дега:

Дега був однією з центральних постатей у русі імпресіонізму, хоча він особисто відносився до себе більше як до "реаліста" або "натураліста". Його роботи та інноваційні підходи до композиції та тематики відрізнялися від його колег-імпресіоністів, та все ж вони внесли важливий вклад у розвиток цього стилю.

Відомі роботи: «Жінка у вуличному одязі, портрет Еллен Андре» (малюнок пастеллю на папері), «Портрет мадмуазель Гортензії Вальпінчон» (малюнок

пастеллю на папері), «Чотирнадцятирічна танцівниця», «Іспанська танцівниця», «Абсент».

Характерний стиль: художник відображав зображення позаду сцени, відтворюючи танцівниць балету, акторів та музикантів у їх природному середовищі, а також сцени з повсякденного життя. Він експериментував з незвичними ракурсами та кропінгом, надихаючись японським мистецтвом.

Техніка: Дега часто використовував пастель, яка дозволяла йому досягати м'яких відтінків і ніжних переходів. Його техніка дозволяла детально відображати текстури та нюанси освітлення.

Вплив на імпресіонізм:

- Хоча Дега часто відображав класичні теми (наприклад, балет), його підхід до цих тем був новаторським. Він не намагався ідеалізувати своїх моделей, замість цього відображав їх в реальних, не вигаданих позах і моментах.
- Художник був одним з ініціаторів імпресіоністських виставок і активно співпрацював з іншими представниками цього руху, такими як Моне і Ренуар.
- Його інтерес до гравюри та літографії також вплинув на імпресіонізм, розширюючи межі цього стилю за межі живопису.

Висновок: хоча Едгар Дега і не відносив себе безпосередньо до імпресіоністів, його роботи та експерименти з формою, світлом і композицією справили значний вплив на цей арт-рух. Його внесок в імпресіонізм допоміг цьому стилю розвиватися і адаптуватися, відображаючи сучасний для нього час життя та культуру.

Аналіз картини «Абсент» (рис. 1.2.) Едгара Дега

Дата створення: 1876 р.

Тип: Олія на полотні

Опис: На картині «Абсент» зображено двох осіб у кафе: чоловіка та жінку. Жінка, здавалося б, занурена в свої думки, має втомлений або розслаблений

вигляд, з руками, що відпочивають на столі. Поруч з нею чоловік також занурений в думки. На столі стоять два келихи з абсентом, сильним спиртним напоєм.

Колір і світло:

- Дега використовує темні та приглушені кольори, що створюють атмосферу меланхолії та відчуженості.
- Ігри світла і тіні акцентують увагу на деталях облич людей, особливо на їхніх виразах обличчя.

Тема і композиція:

- Картину можна інтерпретувати як зображення відчуженості та відсутності комунікації між особами. Обидва персонажі знаходяться поруч, але їхні думки здаються далекими одна від одної.
- Абсент, як напій, може слугувати символом втечі від реальності, спробою забути проблеми або болючі спогади.

Інтерпретація:

Картину можна сприймати як коментар до соціальних змін та індустріалізації того часу. Соціальні напруження, ускладнення міського життя могли призводити до відчуженості та відсутності глибоких людських стосунків.

Жінка може бути представницею демімонда, а чоловік - її клієнтом або знайомим. Така інтерпретація підкреслює тему поверховості і відчуженості у взаємовідносинах.

Стиль: Дега відомий своїм унікальним підходом до композиції, використовуючи незвичні ракурси та "випадкові" моменти. На цій картині він зафіксував момент, що, здавалося б, пройшов би непомітно, але в ньому відкривається глибока емоційна наповненість.

Висновок: Картина «Абсент» Едгара Дега є художнім відображенням соціальних і психологічних реалій життя в кінці XIX століття. Через її

зображення можна відчуту певну відстань та відчуженість, які стали результатом швидких соціальних змін та індустріалізації.

Соціокультурний та історичний аналіз картини «Абсент» Едгара Дега.

Ця робота Дега, відображає не лише конкретну сцену, а й більш широкі соціальні та культурні контексти того часу.

Соціальний контекст:

- 1870-і роки в Парижі були часом соціальних змін. Відбувалась індустріалізація, місто росло, прибували нові жителі. Соціальний ландшафт мінявся, а разом з ним і динаміка між різними соціальними класами.
- Кафе та бари стали популярними місцями для соціалізації, де люди могли розслабитися та поговорити, втікаючи від стресів міського життя.
- Історичний контекст:
- Після Франко-прусської війни 1870 – 1871 років і Паризької Комуни, французьке суспільство переживало часи реформ та відновлення.
- Нові технології, такі як електрика, принесли з собою нові можливості для нічного життя, що, у свою чергу, породило культуру кабаре.

Абсент як символ:

- Абсент був популярним напоєм серед митців, письменників та богемі Парижа. Його часто асоціювали з творчістю, рефлексією та втечею від реальності.
- Заборонений у багатьох країнах на початку 1900-х через свою потужну інтоксикацію та можливі галюцинації, абсент символізував розбурхані соціальні норми та змінювані стандарти.

Жіноча постать: жінка, яка зображена на картині, може представляти демімонду – жінку легкої поведінки чи куртизанку. Її становище в суспільстві було досить специфічним, їй доводилося жонглювати між потребою заробляти на життя і соціальною зневагою.

Чоловіча постать: Чоловік, що зображений на картині, може представляти буржуа або представника середнього класу. Він може символізувати нові можливості та виклики, які стали доступні завдяки індустріалізації та соціальним змінам.

Висновок: картина «Абсент» відображає нюанси соціального та історичного контексту кінця XIX століття в Парижі. Через діалог між двома персонажами та їх відношення до абсенту Дега коментує ширші теми соціальної взаємодії, міського життя та культурних змін.

Герменевтичний аналіз картини «Абсент» Едгара Дега.

Текст та контекст: Картина «Абсент» не лише зображує сцену в кафе, але й відкриває перед глядачем "текст", який потребує інтерпретації. Текст картини — це не просто зображені на ній об'єкти, але й те, що вони символізують, їх взаємодія та атмосфера, яка створюється.

Пошук глибинного значення: В поглядах та ставленні осіб на картині можна бачити не лише відчуженість або меланхолію, але й можливо, пошук сенсу, спробу зрозуміти своє місце в сучасному їм світі. Абсент, як напій, може символізувати не лише втечу від реальності, а й глибоке бажання зануритися в свої думки та почуття, відкрити нові горизонти розуміння.

Діалог із глядачем: Герменевтичний підхід завжди передбачає діалог. Глядач не просто сприймає зображене, а вступає в діалог з твором, намагаючись розібратися в його значеннях. Кожен глядач може бачити картину по-своєму, залежно від свого досвіду, знань, почуттів.

Історія прийому: Як глядач сприймає «Абсент» зараз і як він сприймався в епоху Дега? Час змінює контекст і, отже, інтерпретацію твору. Сучасний глядач може звертати увагу на інші аспекти, ніж глядач XIX століття.

Заключення: Герменевтичний аналіз «Абсенту» дозволяє відкрити глибинні шари змісту та контексту цього твору. Через діалог з твором глядач має можливість не просто "бачити", а "розуміти" картину, її символіку та те, як вона відгукується в його власних почуттях, досвіді та знаннях.

Каміль Пісарро та його внесок в світовий імпресіонізм

Каміль Жакоб Пісарро (1830-1903) вважається однією з ключових фігур в русі імпресіонізму. Він не тільки створив численні видатні твори, але й допомагав молодим художникам, стаючи наставником і дружньою підтримкою для багатьох майбутніх великих митців.

Відомі роботи: «Сад Тюїльрі взимку», «Селянські будинки, Еранї», «Бульвар Монмартр. Зимовий ранок», «Натюрморт з яблуками і глечиком», «Праля» та інші

Художній стиль:

- Пісарро відомий своїми пейзажами, особливо сільською місцевістю і вуличними сценами міста.
- Він часто зображував звичайне життя, концентруючись на деталях природи та архітектури.
- Внесок в імпресіонізм:
- Пісарро був одним з небагатьох художників, які взяли участь у всіх восьми офіційних виставках імпресіоністів.
- Його техніка та стиль стали визначальними для імпресіонізму: він майстерно застосовував маленькі мазки фарби, створюючи динамічні та яскраві зображення.
- Він також відійшов від традиційних тем живопису, замість цього віддавав перевагу зображенню повсякденного життя.

Менторство та вплив:

Пісарро був не тільки великим художником, але й наставником для молодших митців. Він вплинув на таких художників як Поль Сезанн, Поль Гоген та Вінсент ван Гог.

Його підтримка та ентузіазм по відношенню до імпресіонізму допомогли цьому руху зростати та розвиватися.

Хоча Пісарро може не бути таким же відомим, як інші його колеги-імпресіоністи, його внесок у цей арт-рух безцінний. Його твори, менторство та

постійна участь у виставках імпресіоністів зробили його однією з ключових постатей в історії імпресіонізму.

Едуард Мане (1832-1883) відіграв важливу роль у переході від реалізму до імпресіонізму, ставши однією з найбільш впливових постатей у розвитку модерного мистецтва.

Відомі роботи: «Сніданок на траві», «Олімпія», «П'яниця», «Вершниця», «Портрет хворої Жанни Дюваль» та інші.

Художній стиль:

- Мане відомий своїм унікальним підходом до композиції, колориту та тематики. Він поєднував традиційні методи з новими техніками, що в подальшому вплинуло на імпресіонізм.
- Його твори часто порушували соціальні та культурні табу, викликаючи суперечки та критику.

Внесок в імпресіонізм:

- Хоча Мане не вважав себе імпресіоністом у строгому сенсі, його техніка, особливо використання світла і колориту, сильно вплинула на ранніх імпресіоністів.
- Його бажання відобразити сучасне життя, а не історичні сцени або міфологічні теми, стало однією з ключових особливостей імпресіонізму.
- Митець мав прямий вплив на інших художників, таких як Моне, Ренуар та Дега, стаючи для них джерелом натхнення і наставником.
- Взаємодія з іншими митцями:
- Мане був в центрі арт-сцени Парижа. Він брав участь у численних виставках, де представляв свої роботи поруч з іншими великими імпресіоністами.
- Його дружба з іншими художниками, а також його відкритість до нових ідей, допомогли йому стати містком між традиційним мистецтвом та новими напрямками, такими як імпресіонізм.

Едуард Мане відіграв ключову роль у становленні і розвитку імпресіонізму. Його роботи, які були радикально новаторськими для його часу, справили глибокий вплив на мистецтво XIX століття, а його ідеї та техніки продовжують впливати на художників і сьогодні.

Берта Морізо (1841-1895) — видатна французька живописниця, одна з небагатьох жінок-імпресіоністів, яка відіграла важливу роль у цьому художньому русі.

Відомі роботи: «Вікно в Парижі», «Колиска», «Гавань у Лор'яні», «Жінка та дитина на балконі», «Читання», «Полювання на метеликів» та інші.

Художній стиль:

- Морізо часто зображувала домашнє середовище, дітей, родину, а також сцени з повсякденного життя жінок середнього класу.
- Її роботи характеризуються легкістю, світлістю та ніжністю. Вона майстерно використовувала колір для передачі атмосфери та настрою.

Внесок в імпресіонізм:

- Морізо була однією з небагатьох жінок, яка взяла участь у перших виставках імпресіоністів, попри зазначені суспільством обмеження для жінок-художниць.
- Її унікальний погляд на жіноче життя та домашнє оточення внесло новизну у імпресіоністичний рух.
- Хоча вона стикалася з багатьма викликами, пов'язаними зі своєю статтю, її роботи отримали визнання від критиків та однолітків.

Взаємодія з іншими митцями:

- Морізо була тісно зв'язана з іншими імпресіоністами, зокрема з Едуардом Мане, який був її наставником і другом. Їхня дружба та професійна взаємодія відіграли важливу роль у її розвитку як художниці.
- Вона також була знайома з іншими ключовими представниками імпресіонізму, такими як Ренуар та Дега.

Берта Морізо — це приклад того, як жінка-художниця може внести значущий вклад у художній рух, незважаючи на статеві та культурні обмеження своєї епохи. Її твори та внесок у світ імпресіонізму залишаються важливими і впливовими в історії мистецтва.

Аналіз картини Берти Морізо «Колиска» (рис. 1.3.)

Картина «Колиска» (1872) відображає типову для Берти Морізо тематику — жіноче та дитяче життя, домашнє оточення, що розгортається в теплих, спокійних тонах.

Зображення: На картині молода мати ніжно нахиляється над колискою, в якій спить дитина. Материнська фігура і колиска займають центр композиції, оточені м'яким, ненасиченим світлом.

Колір: Морізо використовує приглушені, теплі тона, щоб створити атмосферу спокою та комфорту. Злегка відтінені бежеві, рожеві та блакитні кольори роблять зображення м'яким та приємним для ока.

Тема та символіка: Центральна тема картини — материнство. Колиска є символом захисту, турботи та ніжності. Відношення матері до дитини, відображене на картині, підкреслює непорушність материнської любові.

Техніка: Морізо використовує м'які мазки, що сприяють створенню динамічної, але спокійної атмосфери. Відсутність чітких контурів та деталей дозволяє глядачу відчувати легкість моменту та зосередитися на емоційному відтінку сцени.

Контекст: у своїх роботах Морізо часто зверталася до повсякденного життя жінок, відображаючи їхні емоції, почуття та діяльність. «Колиска» є відображенням материнства як важливої частини жіночого досвіду. Це також може бути відгуком на особистий досвід Морізо, яка намагалася знайти баланс між своєю кар'єрою художниці та роллю матері.

Висновок: «Колиска» є чудовим прикладом здатності Берти Морізо передавати ніжність, теплоту та глибокі емоційні стани через своє мистецтво.

Ця картина є свідченням її унікального погляду на жіночий досвід та її майстерності в імпресіоністичній техніці.

Висновок про основних представників світового імпресіонізму:

- Клод Моне: часто називають "батьком імпресіонізму", Моне створив чимало найвідоміших імпресіоністичних творів, серед яких «Враження. Схід сонця», від якого походить назва руху. Його роботи характеризуються легкістю, яскравістю та динамічністю.
- П'єр-Огюст Ренуар: відомий своїми яскравими, живими портретами та сценами повсякденного життя. Ренуар вивчав людське тіло, рух і світло, створюючи зображення, що відзначалися теплотою і чуттєвістю.
- Едгар Дега: хоча і не вважав себе імпресіоністом у чистому розумінні, його роботи, присвячені темі балету, відзначаються неперевершеною динамікою і відчуттям руху.
- Каміль Піссарро: його пейзажі і сцени сільського життя є чудовим прикладом імпресіоністичної техніки. Піссарро також служив ментором для молодших художників і був ключовою постаттю у розвитку руху.
- Едуард Мане: вважається "батьком сучасного живопису". Його твори часто викликали суперечки через невідповідність традиційним канонам живопису, але саме вони стали містком між традиційним реалізмом і імпресіонізмом.
- Берта Морізо: одна з небагатьох жінок серед імпресіоністів, яка зосереджувалася на зображенні жіночого досвіду, представляючи жінок в їхньому повсякденному житті.

Усі ці художники, кожен своїм унікальним чином, зробили величезний внесок у розвиток імпресіонізму, впливаючи на підходи до мистецтва та його сприйняття. Їх новаторські ідеї та техніки стали фундаментом для майбутніх художніх рухів і продовжують впливати на сучасне мистецтво.

1.3 Імпресіонізм в контексті еволюції стилів

Перед появою імпресіонізму в мистецтві було кілька домінантних стилів, які суттєво вплинули на його розвиток та формування. Серед них особливо виділяються академізм та реалізм.

Вплив академізму на розвиток імпресіонізму був складним та багатограним. Хоча імпресіонізм як художній рух з'явився як реакція проти академічних норм, саме ці норми й підготували ґрунт для його революційних ідей.

Академізм встановив строгі стандарти для того, що вважалося "високим мистецтвом". Ці стандарти включали детальне зображення, сувору композицію, та тематику зосереджену на історичних, міфологічних і релігійних сюжетах. Імпресіоністи відкинули ці обмеження, прагнучи зафіксувати мимохідь, світлові враження та повсякденні сцени.

Незважаючи на свій революційний характер, багато імпресіоністів отримали класичну освіту в академіях мистецтв. Це надало їм тверду основу в традиційних методах та техніках, яку вони згодом адаптували або розвивали в нових напрямках. Їх знання про перспективу, композицію та анатомію були важливими, навіть коли вони рухалися до більш вільних та експресивних стилів.

Часто реалізуючи свої сюжети, академізм прагнув до класичної краси і вдосконаленості. Імпресіоністи ж, натомість, прагнули відобразити більш реалістичні, миттєві та невимушені сцени. Цей контраст у підходах щодо реалізму був безпосередньо пов'язаний із відходом від академічних стандартів.

Імпресіоністи змістили фокус на техніку та процес малювання, концентруючись на світлі, кольорі та пензлі. Це означало перехід від важливості сюжету до способу його зображення, де основну роль відігравали враження, відчуття світла та атмосфери.

Хоча академізм наголошував на масляному живописі та детальній, вимірній роботі, імпресіоністи часто використовували швидкі мазки та

яскраві, чисті кольори. Це було частково можливо завдяки новим розробкам у фарбах та їх упаковці, які дозволили художникам працювати на відкритому повітрі та швидше фіксувати зміни світла та атмосфери.

Імпресіоністи часто зіштовхувалися з нерозумінням та критикою з боку академічних кіл. Їх роботи були відхилені від традиційних виставок, таких як Паризький Салон, що спонукало їх організовувати власні виставки. Це не тільки демонструвало їх незгоду з академічними стандартами, але й сприяло розвитку нових підходів до виставкової діяльності та арт-маркетингу.

Відмова імпресіоністів від академічних норм викликала значні дебати у мистецьких колах і серед громадськості. Це сприяло розвитку нового розуміння мистецтва та його ролі у суспільстві. Вони відкрили двері для широкого визнання того, що мистецтво може бути спонтанним, особистісним і емоційно виразним.

Хоча імпресіоністи відходили від деталізації та технічної довершеності академізму, вони не відкинули всі його техніки. Натомість, вони адаптували та вдосконалили деякі з цих методів, створюючи новий стиль, який включав академічні знання, але з новим підходом до кольору, світла, та композиції.

Академізм викладав розуміння кольору та світла, але імпресіоністи використали ці знання для експериментів, що радикально відрізнялися від традиційних підходів. Вони досліджували вплив світла на колір, руху та моментності, що змінило спосіб, яким художники зображували навколишній світ.

Через свою реакцію на академізм, імпресіоністи розвинули нове художнє мовлення, яке відображало більш особистісні та суб'єктивні враження. Цей підхід значно відрізнявся від академічного упору на об'єктивність та універсальність, покладаючи основу для багатьох сучасних художніх рухів.

Реалізм мав значний вплив на розвиток імпресіонізму, вносячи важливі ідеї та підходи, які імпресіоністи подальше розвинули та адаптували в своєму унікальному стилі.

Зосереджуючись на повсякденному житті, реалізм відійшов від ідеалізованих та історичних сцен, характерних для академізму. Імпресіоністи розвинули цей підхід, зображуючи миттєві, невимушені сцени з життя звичайних людей.

Реалізм звертав увагу на реальні, часто грубі умови життя. Імпресіоністи також прагнули передати атмосферу та відчуття реальності, але з більшою увагою до світлових ефектів та кольору.

Часто включаючи в себе елементи соціальної критики, реалізм вказував на нерівності та виклики свого часу. Хоча імпресіонізм не був настільки виражено політичним, він все ж таки відображав соціальні зміни через зображення життя звичайних людей та їхнього оточення.

Використовуючи реалістичні кольори та світлотінь реалізм прагнув до натуралістичного зображення світу. Імпресіоністи використовували ці принципи, але з новим акцентом на змінність світла та кольору в залежності від часу дня та погодних умов.

Хоча реалісти використовували більш традиційні методи малювання, їх увага до правдивого зображення формувала основу для експериментів імпресіоністів з мазком та кольором. Імпресіоністи використовували швидкі, невимушені мазки та яскраві кольори для передачі відчуття свіжості та безпосередності своїх сцен.

Точне відображення світла та тіні реалістами вплинуло на імпресіоністів у їхніх зусиллях передати миттєвість освітлення та його вплив на сцени та об'єкти. Імпресіоністи досліджували, як світло трансформує кольори та форми, звертаючи увагу на тонкі відтінки та градації.

Також імпресіоністи перейняли від реалістів підхід зображення людей в їх повсякденному житті та праці. Зосереджуючись мимохідь, імпресіоністи зображували вирази обличчя та емоції у своїх портретах, надаючи їм більшу глибину та безпосередність.

Реалізм допоміг закласти основи для експериментів з перспективою, хоча імпресіоністи пішли далі, відкидаючи класичні правила перспективи на користь більш вільного та інтуїтивного зображення простору.

Вплинувши на подальший розвиток мистецтва реалізм і імпресіонізм сформували важливий перехід в мистецтві від традиційного до сучасного, заклавши основу для майбутніх мистецьких рухів. Імпресіоністи перейняли реалістичний підхід до зображення життя, але розвинули його в новому напрямку, акцентуючи на візуальних враженнях та емоційній виразності. Таким чином, реалізм зіграв ключову роль у формуванні імпресіонізму, надаючи основу для його інноваційних підходів до зображення реальності, світла, кольору, та атмосфери, які стали характерними для цього стилю.

Імпресіонізм став значущим у розвитку західного мистецтва, відображаючи впливи попередніх художніх стилів, зокрема академізму та реалізму. Від академізму імпресіоністи взяли технічні навички та основи композиції, але відхилили його строгі норми та ідеалізацію на користь більш вільного та експресивного підходу до мистецтва. Реалізм вніс значний вклад у формування імпресіонізму, надавши імпульс до зображення реального життя та фокусу на натуралістичному зображенні.

Напрямок імпресіонізму вирізняється своїм унікальним використанням кольору, світла та мазка для передачі миттєвих вражень та атмосфери, стаючи каталізатором для подальших мистецьких експериментів і інновацій. Цей стиль став перехідним моментом від традиційного мистецтва до модернізму, впливаючи на багато наступних напрямів і рухів у мистецтві. Імпресіонізм, таким чином, не лише відображував свій час, але й формував майбутнє мистецтва, демонструючи важливість інновацій та особистісного вираження в художньому процесі.

Імпресіонізм справив значний вплив на подальший розвиток художніх стилів та напрямків. Після імпресіонізму з'явилося кілька ключових рухів, кожен з яких розвивав або контрастував з ідеями імпресіонізму.

Постімпресіонізм не був єдиним стилем, а скоріше збіркою індивідуальних відповідей на імпресіонізм. Художники, такі як Поль Сезанн, Вінсент ван Гог і Поль Гоген, розвивали і водночас контрастували з імпресіонізмом. Вони прагнули до більшої глибини у своїх роботах, як в емоційному, так і в структурному аспектах. Постімпресіоністи взяли імпресіоністські інновації у використанні кольору та світла та розвивали їх далі. Вони досліджували нові можливості кольорової гармонії та контрасту, часто використовуючи кольори емоційно, а не тільки для відтворення реальності.

На відміну від імпресіоністів, які зосереджувалися на зовнішньому зображенні світу, постімпресіоністи прагнули відобразити внутрішній світ – емоції, ідеї та символізм. Постімпресіоністи часто використовували більш виразні та геометричні форми, відходячи від імпресіоністської техніки швидких, легких мазків. Це було особливо помітно у роботах Сезанна, який експериментував із формою та перспективою, закладаючи основу для кубізму.

Художники постімпресіонізму, особливо Гоген та ван Гог, включали у свої роботи елементи символізму, використовуючи колір та форму для вираження емоцій та ідей, які йшли за межі прямого зображення реальності.

Кожен художник постімпресіонізму мав свій унікальний підхід, що демонструє різноманітність та широту цього руху. Наприклад, Поль Сезанн зосереджувався на структурі та формі, Вінсент ван Гог – на емоційній виразності та енергії своїх мазків, а Поль Гоген – на екзотиці та символізмі. Ця індивідуальність відображає рух від єдиної імпресіоністської візії до більш персоналізованого мистецтва. Якщо імпресіоністи прагнули зафіксувати миттєві відчуття та враження зовнішнього світу, то постімпресіоністи рухались до більш інтерпретативного та суб'єктивного відображення реальності. Вони шукали глибший зміст у своїх роботах, використовуючи мистецтво як засіб осмислення внутрішнього світу та емоцій. Постімпресіонізм став ключовим мостом між імпресіонізмом і наступними мистецькими рухами, такими як фовізм, кубізм та експресіонізм. Художники

цього періоду розширили межі того, як мистецтво може виражати особистісне сприйняття та емоції, відкриваючи двері для більш радикальних експериментів у XX столітті.

В сукупності, постімпресіонізм відіграв важливу роль у розвитку мистецтва, реагуючи на імпресіонізм та розвиваючи його ідеї в нових та інноваційних напрямках. Цей рух підкреслив важливість індивідуального вираження та експериментування в мистецтві, що стало фундаментальним для сучасного мистецтва.

Модернізм у мистецтві, який розгорнувся з кінця IX – початок XX століття, включає роботи багатьох впливових художників, які внесли значний вклад у розвиток сучасного мистецтва. Серед найвідоміших представників модернізму можна виділити Пабло Пікассо, одного з засновників кубізму; Василя Кандинського, піонера абстрактного мистецтва; Марселя Дюшана, відомого своїми концептуальними роботами; Генрі Матісса, яскравого представника фовізму; Сальвадора Далі, ікону сюрреалізму; а також Франца Кліне та Джексона Поллока, які були ключовими фігурами американського абстрактного експресіонізму. Також значний внесок у модернізм вніс Марк Ротко, з його емоційними полотнами, і Казимир Малевич, один з основоположників супрематизму. Ці художники відіграли важливу роль у формуванні сучасного мистецтва, кожен з них вносячи свій унікальний вклад у його розвиток.

Імпресіоністи підійшли до мистецтва з новаторської точки зору, експериментуючи з техніками, світлом та кольором. Цей підхід поклав початок модерністському ухилу від традиційного представлення реальності, дозволяючи художникам висловлювати свої особистісні враження та емоції через більш абстрактні засоби. Імпресіонізм змінив розуміння ролі художника, від ілюстратора зовнішньої реальності до інтерпретатора внутрішнього переживання. Модерністи продовжили цей тренд, ще більше розширивши

границі того, як мистецтво може висловлювати особистісні, суб'єктивні досвіди.

Модернізм у мистецтві, який включає стилі, такі як фовізм, кубізм, експресіонізм та абстрактний експресіонізм, був глибоко впливовий імпресіонізмом. Ці стилі продовжили та розвинули імпресіоністські ідеї, використовуючи кольори та форми для передачі емоційного впливу, а не просто для відтворення фізичної реальності.

Одним із ключових внесків імпресіонізму в модернізм було відмовлення від старих реалістичних традицій у зображенні. Модерністи продовжили розвивати цей аспект, часто повністю відмовляючись від реалістичного зображення на користь абстракції. Імпресіонізм також відкрив двері для нового розуміння перцепції. Це стало основою для модерністських експериментів із зірковим сприйняттям, де реальність інтерпретувалася через фільтр особистих вражень, відчуттів та емоцій.

Загалом, імпресіонізм зіграв ключову роль у формуванні модернізму, встановивши основу для художньої свободи, експериментів з формою, кольором, світлом та особистісним вираженням, що стали характерними для модерністського мистецтва.

Експресіонізм, який розвивався на початку XX століття, зокрема в Німеччині, відзначався виразним та емоційним стилем. Серед найвідоміших представників цього руху були Едвард Мунк, відомий своєю картиною «Крик», яка стала символом експресіоністського ангсту; Ернст Людвіг Кірхнер, який відомий своїми яскравими та динамічними міськими сценами; Еміль Нольде та Василь Кандинський, які також експериментували з кольором та формою для вираження емоційної інтенсивності. Оскар Кокошка та Егон Шіле, обидва австрійські художники, внесли свій вклад у розвиток експресіонізму, зосередившись на інтенсивних, часто тривожних портретах. Ці художники, серед інших, допомогли визначити експресіонізм як рух, який наголошував на суб'єктивному вираженні та емоційній глибині,

використовуючи яскраві кольори, сміливі форми та часто спотворені зображення.

Хоча імпресіоністи зосереджувалися на відображенні миттєвих вражень та зовнішнього світу, експресіоністи звернули свою увагу на внутрішні переживання та емоції. Вони використовували кольори та форми для передачі суб'єктивних емоцій та вражень, тим самим розвиваючи імпресіоністську ідею про виразність кольору. Як і імпресіоністи, експресіоністи не прагнули до реалістичного зображення світу. Вони рухалися ще далі від реалістичного зображення, використовуючи перекручені форми та інтенсивні кольори для вираження своїх суб'єктивних переживань і світогляду.

Імпресіонізм відіграв роль у популяризації ідеї суб'єктивного сприйняття у мистецтві. Експресіоністи взяли цей принцип і розвинули його, перетворивши свої картини на вирази внутрішнього світу, емоцій та ідей, а не просто зовнішнього вигляду сцен або об'єктів.

Експресіоністи віддали перевагу інтенсивності та виразності в їхніх роботах, як відповідь на більш ніжні і м'які техніки імпресіоністів. Це створило стиль, який був більш прямолінійний, емоційно наповнений і динамічний. На відміну від імпресіоністів, які зосереджувалися на зображенні пейзажів, міських сцен та повсякденного життя, експресіоністи часто включали соціальні, політичні та психологічні теми у свої роботи, відображаючи глибші питання та занепокоєння сучасного суспільства.

У сукупності, хоча імпресіонізм та експресіонізм мають різні цілі та методи, імпресіонізм зробив значний внесок у розвиток експресіонізму, особливо у плані використання кольору та суб'єктивного підходу до зображення реальності.

Зародження імпресіонізму в кінці XIX століття було відповіддю на значні зміни у соціальному, культурному та технологічному контекстах того часу, зокрема у Франції. Цей художній рух, що відійшов від академічних канонів і традицій, суттєво вплинув на розвиток сучасного мистецтва.

Імпресіонізм відображав дух нових часів, що був зумовлений індустріалізацією, урбанізацією та соціальними перетвореннями. Зростання міського класу та збільшення дозвілля відкрили шлях для нового попиту на мистецтво та культурні заходи. Технологічні інновації, такі як винахід портативних трубочок для фарб, дозволили художникам працювати поза студією, безпосередньо спостерігаючи та зафіксовуючи зміни світла та атмосфери, що стало ключовим елементом імпресіоністського підходу.

Відходячи від академічного мистецтва з його наголосом на історичних, релігійних та міфологічних темах, імпресіоністи звернули свою увагу на повсякденне життя, зображуючи пейзажі, міські сцени та моменти дозвілля. Їхній стиль характеризувався свободою пензля, відкритим використанням кольору та увагою до впливу світла та атмосфери на зображення.

Імпресіонізм зіграв ключову роль у формуванні сучасного мистецтва, прокладаючи шлях для численних наступних художніх рухів. Він відкрив нові горизонти для експериментів із формою, кольором та композицією, і став основою для більш особистісного та суб'єктивного вираження в мистецтві. Його вплив продовжує відчуватися в художніх течіях, що з'явилися після нього, підкреслюючи його значення як одного з найбільш значущих рухів у історії мистецтва.

Висновки до першого розділу

Зародження та розвиток імпресіонізму, як у світовому, так і в українському мистецтві, відбувалося в контексті широких соціокультурних змін кінця XIX – початку XX століття. Цей напрямок, виникнув як відповідь на академічні традиції живопису та зростаючий інтерес до зображення реальності у її динамічності та мінливості та ознаменував собою новий підхід до мистецтва. Цей підхід зосереджувався на вловленні миттєвого враження, світлових відтінків та атмосфери, чим різко контрастував з деталізмом та статичністю попередніх стилів.

В українському контексті, імпресіонізм розвивався паралельно з течією, але з власними унікальними європейськими характеристиками. Українські художники взяли за основу основні принципи імпресіонізму, такі як відображення світла, колориту, і зосередження на враженнях, але адаптували їх до відображення місцевих реалій. Це означало не тільки зображення українських пейзажів та сцену з народного життя, але й втілення у своїх роботах унікального українського культурного та історичного контексту.

Цікавим аспектом у розвитку українського імпресіонізму було його поєднання з національними художніми традиціями, відображенням фольклорних тем та народних мотивів. У результаті імпресіонізм в Україні став не просто мистецьким напрямом, але й частиною більшого культурного руху, що сприяв формуванню національної ідентичності.

В цілому, зародження та розвиток імпресіонізму в Україні є прикладом взаємодії глобальних художніх течій з локальними традиціями та потребами, демонструючи гнучкість та адаптивність українського мистецтва до нових ідей.

РОЗДІЛ II. ІМПРЕСІОНІЗМ В УКРАЇНІ

2.1. Зародження та розвиток імпресіонізму в Україні

Імпресіонізм, як мистецький напрям, виник у Франції, але його вплив швидко розповсюдився по всій Європі, включаючи Україну. Зародження імпресіонізму в Україні було частиною ширшого культурного руху, що відбувся наприкінці XIX та на початку XX століть, коли українські художники почали активно досліджувати нові європейські тенденції та стилі.

У цей період Україна переживала період інтенсивних соціальних та культурних змін. Розвиток міської культури, зростання освіти та збільшення культурного обміну з іншими європейськими країнами сприяли появі нових мистецьких ідей та практик, серед яких був і імпресіонізм.

Українські художники, будучи під впливом європейського імпресіонізму, почали використовувати характерні для цього напрямку техніки, такі як вільні мазки, зосередження на відображенні світла та атмосфери. Водночас, вони адаптували ці техніки до українського контексту, часто зображуючи місцеві пейзажі, сцени повсякденного життя та національні теми.

Імпресіонізм в Україні відіграв важливу роль у формуванні модерністських тенденцій в українському мистецтві. Він допоміг українським художникам знайти свій неповторний голос і сприяв розвитку національної ідентичності в мистецтві. Цей рух збагатив українську культурну спадщину та відкрив нові горизонти для художньої експресії, показавши важливість індивідуального бачення та експерименту у візуальному мистецтві.

Імпресіонізм мав великий вплив не лише на образотворче мистецтво, але й на музику та літературу по всій Європі, включаючи Україну. В Україні цей художній напрямок поєднувався з національними традиціями, створюючи унікальний культурний синтез.

В образотворчому мистецтві України імпресіонізм проявився у вільних мазках, використанні світла та кольору для передачі моментних вражень.

Українські художники, такі як І. Труш і Микола Бурачек, адаптували імпресіоністські методи, зосереджуючись на зображенні місцевих пейзажів, сільського життя та національних мотивів. Їхні роботи відзначалися емоційною виразністю та свіжістю сприйняття, що було новим для українського мистецтва того часу.

Імпресіонізм у літературі, як і в образотворчому мистецтві, зосереджувався на передачі миттєвих вражень, емоцій та суб'єктивних переживань. Хоча цей напрямок походить з візуального мистецтва, його вплив швидко поширився і на літературу, де він виявився у використанні мовних засобів для створення живих, динамічних зображень та атмосфери. Літературний імпресіонізм відзначався намаганням відтворити не стільки об'єктивну реальність, скільки внутрішній світ персонажів, їхні враження та емоційні реакції на зовнішні події. Тексти часто мали плинний, евокативний характер, фокусуючись на мінливості відчуттів, настрою та перцепції. Це створювало враження непостійності, легкості та ефемерності, що було характерно для імпресіонізму як мистецького напрямку. Використання символізму та метафор було важливим для передачі емоційної та психологічної глибини, дозволяючи письменникам відходити від прямого опису та звертатися до більш нюансованих, інтимних засобів вираження. Імпресіоністська література нерідко акцентувала на миттєвих враженнях, створюючи особливу атмосферу і передаючи відчуття миті.

Цей літературний напрям був особливо популярний на зламі XIX та XX століть, коли письменники почали активно експериментувати з формою і стилем, відштовхуючись від традиційних наративних структур. В українській літературі цей напрямок також знайшов своє відображення, хоча й не настільки масштабно, як у візуальних мистецтвах. Українські письменники, які використовували імпресіоністські техніки, часто зверталися до тем національного значення, відображаючи в своїх творах унікальний український культурний контекст.

Імпресіонізм у літературі України мав декілька видатних представників, хоча цей напрям не був таким масово поширеним, як, наприклад, у Франції. Українські письменники, які були під впливом імпресіонізму, відзначалися тонким ліризмом, увагою до психологічних нюансів та зображенням внутрішнього світу людини.

Одним із таких авторів була Ольга Кобилянська, яка у своїх творах виразно показувала інтерес до внутрішнього світу своїх героїв, їхніх емоцій та переживань. Її стиль характеризувався виразною емоційною насиченістю та увагою до деталей, що допомагало створити особливу атмосферу та глибину персонажів.

Михайло Коцюбинський - один із видатних майстрів української прози, відомий своїм глибоким психологізмом та майстерним використанням символізму. Його новели, такі як "Intermezzo", відзначені імпресіоністським підходом до опису природи та пейзажів, відображаючи суб'єктивні враження та емоційні стани.

Панас Мирний - хоча його творчість більш схильна до реалізму, деякі аспекти його літературної роботи відображають імпресіоністські тенденції, особливо в описах природи та внутрішніх переживань персонажів.

Василь Стефаник, ще один український письменник, відомий своїми новелами, які часто фокусуються на психологічних портретах своїх персонажів, також проявив імпресіоністські тенденції у своїй творчості.

Ці та інші українські автори, впливовані імпресіонізмом, вносили в літературу особливу чуттєвість та ліричність, відображаючи тенденції до особистісного вираження та емоційної глибини. Їхні твори дозволяють глибше зануритися у внутрішній світ персонажів та відчутти нюанси їхнього сприйняття світу.

Український музичний імпресіонізм розвивався паралельно з образотворчим мистецтвом, але мав свої унікальні особливості, враховуючи специфіку музичної виразності. У музичному імпресіонізмі акцент робиться

на створенні атмосфери, передачі настрою та емоцій, а не на строгій формальній структурі. Це досягається завдяки використанню нетрадиційних гармоній, вільній ритмічній структурі, а також незвичайному використанню тембрів та звукових кольорів.

Що стосується України, важливо зазначити, що музичний імпресіонізм не отримав такого широкого розповсюдження, як в образотворчому мистецтві. Однак деякі українські композитори були під впливом цього напрямку. Одним з таких композиторів був Микола Лисенко, який, хоч і був більш відомий своїми народними мотивами та романтичним стилем, у деяких своїх творах демонстрував елементи імпресіонізму. Його роботи відзначаються емоційною виразністю та глибокою ліричністю, що відповідають основним принципам імпресіоністської естетики.

Іншими важливими постатями в українській музиці, які могли бути під впливом імпресіонізму або демонструвати подібні стилістичні тенденції, є Левко Ревуцький та Борис Лятошинський. Їхні твори часто відзначаються інноваційним підходом до гармонії та тембру, хоча і зберігають унікальні українські характеристики.

Загалом, хоча українська музика не мала великої кількості композиторів, які б повністю прихильно ставилися до імпресіонізму, вплив цього напрямку все ж відчувається в роботах деяких митців, які прагнули до новаторства та експериментували з новими музичними формами та звуками.

У контексті розвитку української музики на зламі XIX та XX століть, композитори, такі як Василь Барвінський, Кирило Стеценко, Олександр Якименко та Микола Леонтович, зробили значний внесок, хоча їхня творчість не завжди може бути класифікована як чистий імпресіонізм.

Василь Барвінський був важливою фігурою в українській музиці, відомий своєю роботою як композитор, педагог та музичний діяч. Його музика, яка часто зберігала українські національні мотиви, відзначається вишуканою гармонією та мелодійністю. Хоча він не був імпресіоністом у класичному

розумінні цього слова, у його творчості можна відчувати вплив пізнього романтизму та елементи модернізму.

Кирило Стеценко, ще один визначний український композитор та диригент, був відомий своїми хоровими творами та вкладом у розвиток церковної музики. Його стиль характеризувався глибокою ліричністю та емоційною виразністю, що відображає елементи романтичного стилю, а також певну національну ідентичність.

Олександр Якименко, відомий як один з перших українських композиторів, який використовував модерністські техніки, вніс важливий внесок у розвиток української класичної музики. Його творчість відзначається пошуком нових музичних шляхів та експериментуванням із формою і гармонією.

Микола Леонтович, найбільш відомий своїм твором «Щедрик» (відомий на Заході як «Carol of the Bells»), був видатним українським композитором, чия творчість охоплювала як церковну музику, так і обробку українських народних пісень. Його музика, яка відрізняється витонченою обробкою мелодій та гармоній, відображає унікальний стиль, в якому переплітаються народні мелодії з модерністськими тенденціями.

Ці композитори, кожен зі своєю унікальною музичною мовою, внесли значний вклад у розвиток української музики на початку ХХ століття, об'єднуючи традиційні українські мелодії з новими європейськими тенденціями та стилями.

Імпресіонізм, який спершу з'явився в живописі та швидко вплинув на інші види мистецтва, знайшов своє відображення і в українській скульптурі. Цей напрямок у скульптурі характеризується легкістю, динамічністю форм, вільним використанням ліній та поверхонь, що створює враження миттєвості та природності.

Михайло Паращук був одним із визначних українських скульпторів, чия робота відображає імпресіоністські тенденції. Його скульптури, які часто

включали фігури людей та тварин, відзначалися динамічністю та виразністю форм, вміло передаючи емоції та рух.

Микола Гаврилко також вніс значний вклад у розвиток української скульптури. Його роботи, характеризуються глибокою експресією та майстерністю відтворення людських емоцій. Він мав здатність зловити та передати нюанси людського характеру, що робить його скульптури особливо живими та вражаючими.

Іван Війтович є ще одним значущим представником української скульптури. Його твори відзначаються увагою до деталей та здатністю передати емоційний стан через форму та текстуру. Війтович використовував скульптуру як засіб для дослідження людської натури та відносин, роблячи його твори значущими та багатограними.

Ці скульптори, кожен у своєму унікальному стилі, внесли значний вклад у розвиток імпресіонізму в українському мистецтві, розширюючи межі цього напрямку та адаптуючи його до місцевого контексту. Їхні твори відображають особливості української культури та естетики, водночас демонструючи відкритість до європейських художніх тенденцій.

Імпресіонізм, який мав значний вплив на образотворче мистецтво, музику та літературу, залишив менш виражений слід в архітектурі, особливо у контексті України. Однак, елементи імпресіонізму можна простежити в роботах деяких українських архітекторів початку XX століття, які прагнули інтегрувати мистецтво в архітектурні форми, створюючи витончені та естетично привабливі споруди.

Василь Кричевський був одним з найбільш визначних українських архітекторів та художників, відомий своїм внеском у розвиток українського національного стилю в архітектурі. Хоча його робота не може бути класифікована як чистий імпресіонізм, вона відображала інтерес до інтеграції народних мотивів та орнаментики в сучасну архітектуру. Його проекти часто

характеризувалися оригінальними композиційними рішеннями та використанням традиційних українських оздоблень.

Іван Левинський був ще одним видатним архітектором, який залишив помітний слід в українській архітектурі того часу. Він відомий своїм еkleктичним підходом, комбінував елементи різних стилів, в тому числі імпресіоністичні мотиви, створюючи унікальні архітектурні твори. Левинський також приділяв велику увагу деталям та оздобленню будівель, що дозволяло створювати яскраві та запам'ятовуючі архітектурні об'єкти.

Хоча про Олександра Нагірного доступно обмежено інформації, він також відігравав роль в розвитку української архітектури, впроваджуючи модерністські ідеї в свої проекти. Його роботи часто відображали пошук нових форм та експериментування з простором та матеріалами.

У цілому, хоча імпресіонізм не мав такого ж безпосереднього впливу на архітектуру України, як на інші види мистецтва, ці архітектори внесли свій вклад у розвиток національного архітектурного стилю, інтегруючи традиційні елементи та новітні ідеї в своїх проектах. Вони допомогли формувати візуальний ландшафт українських міст на початку ХХ століття, створюючи будівлі, які відображають багатогранність та динаміку української культури.

Зародження та розвиток імпресіонізму в Україні представляє собою унікальний розділ в історії мистецтва, де європейські художні тенденції зустрілися та взаємодіяли з багатою українською культурною спадщиною. Хоча імпресіонізм був перш за все візуальним мистецьким рухом, що зародився у Франції, його вплив швидко розповсюдився на інші види мистецтва, включаючи літературу, музику та скульптуру, і знайшов відгук в Україні.

В образотворчому мистецтві українські художники, такі як Олександр Мурашко, Микола Бурачек, та Іван Труш, адаптували імпресіоністські техніки вільних мазків та яскравого використання кольору, створюючи твори, які відображали місцеві ландшафти, культурні сцени та повсякденне життя. У

літературі письменники, такі як Ольга Кобилянська та Михайло Коцюбинський, використовували імпресіоністські методи для створення багатовимірних зображень внутрішнього світу своїх персонажів.

У музиці, хоча імпресіонізм не мав такої значної присутності, як у Франції, композитори, такі як Микола Лисенко та Левко Ревуцький, демонстрували тенденції до новаторства в музичній гармонії та тембрі, що відповідає імпресіоністському духу. В архітектурі та скульптурі українські митці, такі як Іван Левинський та Василь Кричевський, внесли свій вклад, хоча імпресіонізм не став домінантним стилем в цих областях.

Загалом, імпресіонізм в Україні відіграв важливу роль у розвитку мистецтва, сприяючи відходу від традиційних стилів і підходів. Він сприяв формуванню унікального національного художнього мовлення, яке поєднувало місцеву культурну ідентичність із ширшими європейськими мистецькими тенденціями, створюючи твори, які залишаються значущими та впливовими до сьогодні.

2.2. Основні представники імпресіонізму в Україні

Імпресіонізм в Україні представляє унікальний період в історії мистецтва, де вітчизняні художники адаптували міжнародний рух до місцевого контексту, вносячи в нього свої індивідуальні особливості.

Серед основних представників імпресіонізму в Україні варто виділити:

Іван Іванович Труш, один із найвидатніших українських художників, що працював у кінці IX та на початку XX століть, був визнаним майстром імпресіонізму в Україні. Його творчість характеризується глибокою емоційністю, яскравою палітрою кольорів та відчуттям руху, що відображає динаміку природи.

Труш найбільше відомий своїми пейзажами. Він малював карпатські гори, ліси, ріки та сільські краєвиди, зосереджуючись на відображенні різних пір року та змін світла протягом дня. Його полотна переповнені світлом та повітрям, що відображає його вміння передати атмосферу та настрій.

Художник експериментував з кольором та світлом, використовуючи яскраві, насичені кольори для передачі відчуття свіжості та живості. Також він мав здібність зловити та передати миттєві зміни світла, що надавало його роботам особливої виразності.

Окрім пейзажів, Труш також працював у жанрі портрету та натюрморту. Його портрети часто характеризуються глибокою індивідуальністю та психологізмом, тоді як натюрморти демонструють ту ж легкість і колористичну чуттєвість.

Іван Труш залишив після себе понад 6000 картин. Ось деякі з його відомих творів: «Захід сонця в лісі» (1904), «Самітна сосна», «Полукіпки під лісом» (1919), «В обіймах снігу» (1925), «Копиці сіна», «Місячна ніч над морем» (1925), цикли «Життя пнів» (1929), «Луки і поля», «Квіти», «Сосни», «Дніпро під Києвом» (1910), «Прачки», «Гуцулки біля церкви», «Араби в дорозі», «Арабські жінки», «Гуцулка з дитиною».

Аксіологічний аналіз роботи Івана Труша «Захід сонця» (рис. 2.1.) передбачає розгляд цієї картини через призму цінностей та значень, які вона може нести. Оскільки імпресіонізм прагне передати миттєві враження та емоції, ця робота може бути багата на символічні та філософські висновки.

Картина «Захід сонця» Івана Труша, як і багато імпресіоністських робіт, є візуально привабливою. Її естетика базується на використанні світла та кольору, легких мазках, що разом створюють враження миттєвості та емоційної насиченості. Такий підхід підкреслює красу природних явищ та моментів повсякденного життя.

Заходи сонця часто асоціюються з закінченням, переходом, зміною. У контексті картини Труша, цей мотив може символізувати кінець доби або періоду в житті, відкриваючи простір для роздумів про минуле та майбутнє. Також це може бути алегорією на невідворотність часу та мінливість світу.

Філософськи, «Захід сонця» може відображати концепції присутності та переживання моменту. Імпресіонізм у мистецтві часто зосереджений на ідеї

"тут і зараз", підкреслюючи значення моментних вражень та емоцій. Ця картина може спонукати глядача цінувати момент, відчувати і сприймати красу миттєвості.

З точки зору етики та моралі, картина може відображати повагу до природи та її краси. Вона може слугувати нагадуванням про необхідність бережного ставлення до навколишнього світу, відчування єдності з природою та її циклами.

У цілому, «Захід сонця» Івана Труша може бути інтерпретований як твір, що поєднує в собі як високу естетичну цінність, так і глибокі символічні, філософські, та моральні виміри. Ця картина пропонує глядачам не тільки естетичне задоволення, але й можливість для рефлексії та духовного збагачення.

Герменевтичний аналіз картини «Захід сонця» Івана Труша передбачає глибоке розуміння та інтерпретацію цього художнього твору, враховуючи контекст його створення, авторські наміри, тематику та символізм, а також сприйняття та взаємодію з глядачем.

Іван Труш, як представник українського імпресіонізму, створював свої роботи у період активного впровадження та адаптації цього стилю в Україні. «Захід сонця» може відображати спробу художника зафіксувати миттєве враження, специфічне для імпресіоністів, та передати особливу атмосферу та емоції, які він переживав під час спостереження за природним явищем.

«Захід сонця» – це не лише зображення природного явища, але й багатогранний символ. Заходи сонця часто асоціюються з кінцем, переходом, роздумами про минуле та майбутнє. У контексті української культури, це може також символізувати закінчення певної епохи або періоду в історії, що має особливе значення для національної ідентичності.

Герменевтичний підхід також передбачає аналіз того, як глядач взаємодіє з картинами. «Захід сонця» може викликати у глядачів різноманітні враження та емоції, від спокою та медитативності до меланхолії або ностальгії. Таким

чином, картина стає не лише об'єктом споглядання, але й активним учасником у процесі комунікації з глядачем.

Важливо також розглянути картину в ширшому історичному та культурному контексті. У період створення «Заходу сонця», Україна переживала час великих соціальних та культурних змін. У цьому контексті, картина може відображати прагнення художника знайти красу та гармонію у світі, який перебуває у стані перетворення.

Загалом, герменевтичний аналіз «Заходу сонця» Івана Труша підкреслює багатовимірність цього твору, відкриваючи різні шари значення та інтерпретації, які стають доступними через ретельне споглядання та розуміння контексту, в якому він був створений та сприймається.

Картина «Захід сонця» Івана Труша, ймовірно, є яскравим прикладом його майстерності в імпресіонізмі та його здатності передавати красу та емоційність української природи.

Творчість Івана Труша мала значний вплив на розвиток українського мистецтва. Він не тільки вдосконалив імпресіоністські техніки, але й адаптував їх до українського контексту, створюючи унікальні зображення української природи та побуту. Його роботи залишаються важливою частиною культурної спадщини України, відображаючи багатство та різноманітність українського пейзажу та життя.

Кирило Костянтинович Костанді був одним з провідних українських імпресіоністів, відомий своїми морськими пейзажами та зображеннями Одеси. Його роботи характеризуються легкістю та відчуттям повітря, з вираженим інтересом до відтворення світлових ефектів. Художник створив безліч прекрасних картин, зокрема: «Рання весна» 1892 рік, «Тихий вечір» 1896 рік, 1892 рік «За ягодами», «Мандрівний музикант», «Рибалка», «Дівчина в синій пелеринці», «Портрет П. К. Буковецької», 1889—1991 етюди: «Старенька» (не завершений), «Поле», «Вечір», «Копни», «Квітучий бузок» 1902 рік, «Хмарний вечір» (1914 рік), «Галки. Осінь» (1915 рік), тощо. Ці та інші роботи

Костанді яскраво демонструють його вміння передавати красу природи та світлові ефекти, характерні для його стилю.

Олександр Олександрович Мурашко відзначився своїми портретами та міськими пейзажами. Його роботи характеризуються виразністю та емоційною насиченістю, з великою увагою до деталей та колориту в творах : «Карусель» 1906 рік, «Кав'ярня», «На ковзанці», «На терасі», «На кормі», «Пралю», «Надвечір'я», «Селянська родина», «Дівчина в червоному капелюшку», «Благовіщення», «Квіткарки» та інші роботи.

Твір «Квіткарки» (рис. 2.2.) став визначним зразком його творчості. Для проведення аксіологічного аналізу цього твору, потрібно зосередитись на виявленні і оцінці цінностей, які представлені в цьому творі.

Естетична цінність: «Квіткарки» втілює гармонію кольору, форми, композиції. Мурашко майстерно змішує реалістичний стиль з імпресіоністичним підходом, що створює особливу естетичну привабливість.

Етична цінність: В творі відображена праця простих людей, це підкреслює повагу до трудящих. Тема праці, представлена в цій картині, акцентує духовність, гідність, витривалість, що є основними цінностями в етичному контексті.

Соціальна цінність: Мурашко відображає у творі жінок-робітниць, змальовуючи їхні щоденні заняття. Це свідчить про соціальну справедливість, визнання важливості ролі кожного члена суспільства.

Культурна цінність: Твір «Квіткарки» відображає культурні особливості того періоду в Україні. Мурашко фіксує традиційний спосіб життя, звичаї та працю людей, відтворюючи в своєму творі історичний і культурний контекст свого часу.

Екологічна цінність: Мурашко представляє простір, де люди взаємодіють з природою через свою працю. Це підкреслює цінність бережливого ставлення до природи і її ресурсів.

Індивідуальна цінність: Через представлення працівниць на творі, художник також акцентує індивідуальну цінність кожної людини. Вони не просто частинка великого соціального механізму, але й унікальні особистості з власними почуттями, думками та ставленням до світу.

Духовна цінність: Через відображення праці в "Квіткарках", Мурашко також підкреслює духовну цінність труда і життя. Твір втілює в собі пошану до трудового заняття, яке є не просто матеріальним процесом, але й процесом духовного зростання і самовираження.

Гуманістична цінність: «Квіткарки» виявляють гуманістичні цінності, такі як повага до людської гідності, визнання рівності людей незалежно від їхньої соціальної ролі чи занять.

У підсумку, через аксіологічний аналіз твору «Квіткарки», ми можемо бачити, що Олександр Мурашко не просто створив визначний образ свого часу, але й втілює у своєму творі цінності, які важливі для людей у всі часи: естетику, етику, соціальну справедливість, культурну ідентичність, повагу до природи, індивідуальність, духовність і гуманізм.

Герменевтичний аналіз «Квіткарок» Олександра Мурашко з точки зору сучасності може включати такі елементи:

Контекст сучасності: У сучасному світі, теми рівності, ролі жінок в суспільстві, а також питання трудових прав стають дедалі актуальнішими. «Квіткарки» зображують жінок як важливих учасників суспільства, що працюють, не прославляючи їх як об'єкти краси, але підкреслюючи їх роль у життєвих процесах.

Інтерпретація сучасності: Сучасний глядач може бачити у творі важливість пошуку гармонії між людиною та природою, а також підкреслення гідності роботи, яка часто не оцінюється належним чином в сучасному прискореному світі.

Вплив на сучасну культуру: «Квіткарки» можуть надихати сучасних художників і глядачів на більше визнання і цінування праці, особливо праці жінок, а також на більше уваги до взаємозв'язку людини і природи.

Реакція сучасної аудиторії: Сучасна аудиторія може відчувати сильний зв'язок з "Квіткарками", оскільки вони зображують універсальні теми праці, жіночності, і взаємодії з природою, які залишаються актуальними і сьогодні.

В цілому, герменевтичний аналіз «Квіткарки» з точки зору сучасності підкреслює актуальність та важливість цього твору для сучасного суспільства.

Історичні методи:

Історико-культурний аналіз «Квіткарки» Олександра Мурашко може включати наступні аспекти:

Історичний контекст: Твір було створено в кінці XIX – на початку XX століття, епоха перебувала в період промислового прогресу та соціальних змін в Україні. Професія квіткарки була поширеною серед жінок, які шукали заробіток.

Соціальні і культурні тенденції: Зображення жінок-робітниць відображає початкову стадію емансипації жінок в Україні. При цьому, Мурашко не зображає жінок як жертв, але показує їх силу, витривалість та красу.

Художній контекст: Мурашко, як представник київської школи живопису, змішує реалізм і імпресіонізм у своїх роботах. В "Квіткарках" він використовує ці техніки, щоб передати відчуття руху і атмосфери міського життя, а також глибину емоційних станів героїнь.

Вплив на культуру: «Квіткарки» вплинули на українську живопис, вони демонструють новий погляд на роль жінки в суспільстві та праці.

Сучасна рецепція: Сучасне суспільство може оцінювати «Квіткарки» як важливий історичний документ, що відображає життя того періоду, а також як твір мистецтва, який ставлять важливі питання про роль жінок, праці, та взаємодії з природою.

Таким чином, історико-культурний аналіз «Квіткарки» дозволяє не тільки оцінити цю картину як важливу частину українського мистецького та культурного насліддя, але й розуміти, як вона відображає та впливає на розвиток суспільства.

Компаративний аналіз.

«Квіткарки» Олександра Мурашко та «Дві Гуцулки» Івана Труша – два видатних твори українського мистецтва, що, маючи ряд спільних тематичних характеристик, надають унікальний вигляд життю українських жінок у свій час.

Тема: Обидва твори зосереджуються на зображенні жінок, які займаються своїми повсякденними обов'язками – продажем квітів у Мурашка та виконанням побутових робіт в Труша. Вони передають життєву витривалість та силу цих жінок.

Стиль: Стилїстика обох художників відрізняється. Мурашко, як імпресіонїст, використовує яскраву палїтру кольорів та вільні штрихи для передачі атмосфери і динаміки моменту. Труш, з іншого боку, має більш реалістичний підхід до своїх зображень, з більшою увагою до деталей та контурів.

Композиція: Композиційно, обидва твори створюють центральну динаміку навколо своїх головних персонажів. У «Квіткарки» група жінок займає центр полотна, в «Двох Гуцулках» дві жінки займають центральне місце в кадрі.

Контекст: «Дві Гуцулки» зосереджені на відображенні традиційного гуцульського життя, з використанням регіонального одягу та аксесуарів для підкреслення культурного контексту. Натомість «Квіткарки» Мурашка мають більш урбаністичний контекст, що відображає життя жінок у місті.

У цілому, хоча «Квіткарки» Олександра Мурашка та «Дві Гуцулки» Івана Труша використовують різні стилістики та контексти, вони обидва відображають силу, витривалість та повсякденність українських жінок. У цьому сенсі, обидва твори служать важливими записами життя жінок в Україні

в різний час і контексті, з'єднуючи теми краси, праці та культурного різноманіття в своїх зображеннях.

Культурологічні методи:

Культуротворчий аналіз полягає в оцінці впливу твору мистецтва на культуру, а також в розумінні, як твір впливає на формування та розвиток культурних структур, включаючи ідеї, цінності, символи та норми. «Квіткарки» Олександра Мурашко – це цінне творіння українського мистецтва, яке має значний культурний вплив.

Освітлення соціальних змін: Картина «Квіткарки» відображає перехідну епоху в українському суспільстві, коли жінки ставали все більше визнаними як важливі учасниці робочого процесу. Це, в свою чергу, відображає поступове визнання рівності статей в українському суспільстві.

Створення культурного образу: Образ «Квіткарки» стає символом робітниці, яка витривало виконує свою роботу незважаючи на виклики. Цей образ відіграє важливу роль в українській культурі, стимулюючи розуміння цінності праці та її значення для суспільства.

Вплив на мистецтво: Шляхом поєднання реалізму і імпресіонізму Мурашко вніс значний вклад в розвиток українського живопису. Його стиль та тематика продовжують впливати на сучасних художників.

Культурне спілкування: Через свої роботи, як «Квіткарки», Мурашко здатний вести діалог з глядачем про важливі соціальні та культурні питання, що стосуються жіночої ролі, трудового класу та міського життя.

Актуальність для сучасності: Незважаючи на те, що «Квіткарки» були створені більше століття тому, теми, які вони порушують, все ще є актуальними для сучасного суспільства. Розгляд твору може спонукати до дискусій про роль жінок у суспільстві, важливість праці, і виклики, які стоять перед робітничим класом.

Таким чином, з точки зору культуротворчого аналізу, «Квіткарки» відіграють важливу роль у формуванні української культурної спадщини і

продовжують впливати на розуміння важливих соціальних та культурних питань.

Крос-культурний аналіз полягає в порівнянні або вивченні твору мистецтва в контексті різних культур. Для вивчення «Квіткарки» Олександра Мурашко крос-культурно, ми можемо розглянути, як теми, що порушуються в цьому творі, відображаються або відрізняються в інших культурах:

Тема праці: Робота – центральна тема «Квіткарки». Зображення жінок-робітниць, що займаються ручним працею, – це щось, що зустрічається в багатьох культурах, особливо під час промислового перевороту. Зображення праці, особливо праці жінок, могло бути зображено по-різному в різних культурах.

Жіночість і роль статей: Зображення жінок та їхньої ролі в суспільстві – ще одна тема, яку можна порівняти на міжкультурному рівні. У різних культурах жіночість та роль жінок в суспільстві можуть бути зображені по-різному, від зображень жінок як традиційних господарок до зображень їх як активних учасниць робочого процесу.

Міське життя: «Квіткарки» відображають сцену з міського життя, що є ще одним аспектом, який може бути порівняний в різних культурах. Відображення міського життя, особливо праці в міському середовищі, може відрізнятися в залежності від культурних контекстів.

На основі цих порівнянь можна дійти до висновку, що «Квіткарки» Мурашко, хоча й відображають конкретну українську реальність кінця XIX – початку XX століття, можуть розглядатися і в ширшому контексті, включаючи розгляд тем праці, жіночності та міського життя в різних культурах.

Мистецтвознавчі методи:

Типологічний аналіз полягає в класифікації або групуванні творів мистецтва за певними ознаками, мотивами, стилями або темами. В контексті «Квіткарки» Олександра Мурашко, ось декілька потенційних типологій, в які це творіння можна включити:

Типологія за стилем: Мурашко відомий як представник українського імпресіонізму. Його роботи, включаючи «Квіткарки», часто відзначаються відчуттям світла, колоритом і динамічним відображенням життя.

Типологія за темою: Тематично, «Квіткарки» вписуються в типологію творів, що зображують працю. Зокрема, це творіння відображає роботу жінок, виконуючи важку ручну працю.

Типологія за періодом: Мурашко працював на рубежі XIX-XX століть, і його роботи відображають характерні для цього часу теми і стилі. Так, «Квіткарки» можна розглядати в контексті творів, створених в період українського модернізму.

Типологія за художнім напрямком: Хоча Мурашко і відомий як імпресіоніст, його роботи також мають реалістичні елементи. Це робить його роботи важкими для простої типології, але «Квіткарки» можна включити до типології, яка об'єднує реалізм та імпресіонізм.

Проаналізувавши «Квіткарки» з точки зору типології, ми можемо краще розуміти, як це творіння вписується в ширший контекст українського та світового мистецтва.

Формально-стилістичний аналіз зосереджується на візуальних і стилістичних аспектах твору. «Квіткарки» Олександра Мурашко є відмінним прикладом для такого аналізу.

1. Композиція: Мурашко організує свій твір так, що головна група жінок є центром композиції. Їх розміщено так, що вони випромінюють енергію та дію на всьому полотні. Квіти розсіяні навколо жінок, створюючи динаміку та рух.
2. Колір: Мурашко використовує живий та насичений колорит, який є характерним для імпресіоністського стилю. Він використовує теплі відтінки, щоб відобразити світло, яке проникає через сцену, та використовує контраст між світлими та темними областями для створення глибини та просторової ілюзії.

3. Штрих: штрих в "Квіткарках" досить широкий і вільний, що створює відчуття динаміки та живості. Це може бути віднесено до імпресіоністської традиції, де важливо було передати відчуття миттєвості та враження від сприймання світу.

4. Тема та зображення: жінки на полотні зображені реалістично, з відчуттям ваги та фізичності. Вони виконують свою роботу з видимою витривалістю та силою. Ось це відображення робочого класу і є характерною рисою реалістичного стилю.

У підсумку, «Квіткарки» Олександра Мурашко демонструють сміливу композицію, живий колорит, динамічний штрих та реалістичне зображення теми. Ці елементи витягають полотно вперед, занурюючи глядача у сцену заняття цих жінок. Використовуючи традиції імпресіонізму та реалізму, Мурашко вдало передає атмосферу робочого дня, життя і витривалість простих людей, що є характерною ознакою його творчості.

Мистецтвознавчий (іконологічний) аналіз твору «Квіткарки» Олександра Мурашко вимагає розгляду не тільки візуальних аспектів полотна, але й глибшого значення та символіки, що вбудовані в твір.

По-перше, на цьому полотні відображено групу жінок, які продають квіти. Жінка як символ краси і плодючості вже давно впроваджена в мистецтві, а квіти є універсальним символом краси, життя і природи. Таким чином, можна трактувати це зображення як символ любові до життя і природи, втіленої в простих жінках, які продають квіти.

Далі, важливо звернути увагу на те, як жінки зображено на полотні. Вони не ідеалізовані, а натомість представлені в реалістичних постатях з обличчями, які відображають втому, але і впевненість. Вони втілення життя і реальності, що свідчить про повагу художника до їх роботи та місця в суспільстві.

Також слід відзначити, що Мурашко, зображаючи жінок у їхньому повсякденному оточенні, показує їх не як пасивних спостерігачів, а як

активних учасників життя. Вони не просто вирощують квіти – вони їх продають, що дозволяє їм брати участь в економіці і соціальному житті.

Загалом, «Квіткарки» Олександра Мурашко можуть бути трактовані як відображення сили та витривалості жінок, їх важливості в суспільстві, а також як вшанування краси природи і життя.

Архип Іванович Куїнджі був одним із перших художників, які впровадили імпресіоністські ідеї. Хоча його зазвичай не класифікують як чистого імпресіоніста, в його роботах присутній інтерес до світлових ефектів та атмосферності. Архип Куїнджі залишив після себе чимало видатних робіт:

«Осіньне бездоріжжя» 1872, «Забуте село» 1874, «Чумацький шлях в Маріуполі» 1875, «Березовий гай 1879», «Місячна ніч на Дніпрі» 1880, «Дніпро вранці 1881, «Вечір в Україні» 1901 та інші. Куїнджі майстерно передав атмосферу та настрій природи, що дозволило глядачу відчувати її велич та загадковість. Куїнджі зробив значний внесок у розвиток пейзажного живопису, залишивши після себе багату спадщину унікальних та впізнаваних творів.

Микола Григорович Бурачек був відомий своїми міськими пейзажами та натюрмортами. Він майстерно використовував світло та тінь для створення атмосферних і живих зображень. Художник створив низку значущих творів, серед яких: «Сутінки» (1890), «На Дніпрі в сутінки» (1898), «Подвір'я взимку» (1911), «Соняшники» (1914), «Дахи Софійського собору в Києві» (1917), «Дніпро. Хмари насуваються» (1934), «Ранок на Дніпрі» (1934), «Яблуні в цвіту» (1936), «Дорога до колгоспу» (1937), «Причина. Реве та стогне Дніпр широкий» (1941) та інші.

Микола Бурачек зробив значний внесок у розвиток українського мистецтва, залишивши після себе багату колекцію робіт, які відображають не лише його особистий мистецький стиль, але й культурні та історичні реалії його часу.

Петро Олексійович Левченко, хоча й менш відомий, але також вніс вагомий внесок у розвиток українського імпресіонізму. Його роботи характеризуються глибокою емоційністю та увагою до колористики: «Вулиця в Париж», «Зимовий ранок», «Село взимку», «Натхнення», «Вітряки на горі», «Задвірки Софійського Собору в Києві», «На Харківщині», «Дама в червоній сукні та інші».

Художник майстерно поєднував елементи реалізму та імпресіонізму, що дозволило йому створити унікальний стиль, відображаючи красу української природи та побуту. Петро Левченко зумів вловити сутність українського духу та культури, що зробило його твори важливими для розуміння культурного та соціального контексту свого часу. Його спадщина продовжує залишатися значущою у контексті історії українського мистецтва.

Михайло Андрійович Беркос знаний своїми пейзажами, в яких він зображував красу української природи. Його стиль характеризується легким мазком та яскравими кольорами в таких роботах: «Льон цвіте» (1893), «Гречка цвіте» (1894), «Липень. Маки розквітають» (1913), «Яблуня цвіте» (1919), «Рим», «Соренто» (1899), «Капрі» (1899), «Зима» (1907) та інші твори.

Беркос також відомий своїм внеском у розвиток українського національного мистецтва, його роботи відображають любов до рідного краю та бажання відтворити його неповторну красу. Його спадщина залишається важливою для українського мистецтва, демонструючи глибину і різноманітність української художньої традиції.

Олена Львівна Кульчицька була однією з перших жінок-художниць в Україні, яка працювала в стилі імпресіонізму. Художниця відома як графічний дизайнер, ілюстратор та педагог, її творчий доробок відзначається унікальністю та багатогранністю. Кульчицька працювала у різних жанрах, включаючи портрет, натюрморт, та жанровий живопис. Вона майстерно володіла технікою акварелі, олійного живопису та графіки. Її роботи вирізняються виразною кольоровою гамою, витонченістю ліній та вмінням

передавати настрій та емоції. Кульчицька також експериментувала з різними стилями, від народного мистецтва до модернізму. Вона майстерно передала емоції та атмосферу в таких роботах як: «Жнива», «Діти зі свічками», «На прощу». Також офорти «При лямпі», «Біля криниці», цикл «Історія княжих часів», численні ліногравюри «Українські письменники», серія «Лихоліття українського народу», дереворити «Довбуш», «Зима», «Під чужим небом» та багато інших творів.

Картина «Під чужим небом» (рис. 2.3.) була створена в техніці дереворит на папері в 1915 році. Назва «Під чужим небом» символізує відчуття втрати, ностальгії, чи почуття еміграції та відчуження. Враховуючи, що картина була створена під час Першої світової війни, вона відображає загальнолюдські переживання того часу – втрату дому, прагнення до миру та боротьбу за національну ідентичність.

У 1915 році Європа переживала воєнні лихоліття, що вплинуло на зміст картини. Вона відображає соціальні настрої епохи, прагнення людей до миру та стабільності, а також особисте сприйняття художницею світових подій. «Під чужим небом» є відображенням внутрішніх переживань Кульчицької, її особистих відчуттів щодо війни, втрати, та пошуку ідентичності. Ця картина створює психологічний портрет емоційного стану, спільного для багатьох у ті часи.

Як жінка-художниця, Кульчицька також відображала унікальний жіночий досвід, особливо в контексті воєнних та соціальних потрясінь. Це включало теми, пов'язані з жіночою роллю, самовираженням та емоційним досвідом у суспільстві, яке переживало драматичні зміни.

«Під чужим небом» також має значення як частина культурної спадщини. Вона відображає унікальний стиль та естетичні пошуки Кульчицької, які є важливою частиною історії українського мистецтва.

Для герменевтичного аналізу важливо враховувати особисті переживання та перспективу художника. Кульчицька, як жінка-художниця, відчувала

особливу чутливість до тем втрати та відчуження. Її особистий досвід, особливо в контексті війни та соціальних змін, міг вплинути на вибір теми, палітри та композиції.

«Під чужим небом» символізує не лише фізичне відчуження від рідного дому, але й емоційне відчуття відчуженості та ізоляції. Небо часто асоціюється з безмежністю, свободою, або надією; тому "чуже небо" може відображати втрату цих відчуттів. Картина містити в собі більш глибокі роздуми про особисту ідентичність, приналежність та пошуки сенсу.

Герменевтичний аналіз також включає в себе роль глядача у створенні значення твору. Індивідуальні враження, досвід та емоційні реакції глядача на картину вносять важливий вклад у загальне розуміння та інтерпретацію твору.

У підсумку робота «Під чужим небом» Олени Кульчицької, розглянута як багатогранний твір, який відкриває простір для різноманітних інтерпретацій, залежно від історичного, культурного та особистого контекстів, а також від індивідуального сприйняття кожного глядача.

Олекса Харлампійович Новаківський був видатним художником, відомим своїми пейзажами та портретами. Його твори характеризуються глибокою емоційною насиченістю та виразною кольоровою палітрою. Такі роботи як: «Діти» (1905), «Коляда» (1907—1910), «Весна» (1909), «Народне мистецтво» (панно — 1915-16), «Наука» (панно — 1915-16), «Весна в с. Могила», «Пробудження» (1912), «Юрський собор» (1925), «Музика» (1929), «Моя муза», «У задумі» та інші твори.

Олекса Новаківський також був видатним педагогом, який вплинув на ціле покоління українських художників. Його внесок у мистецтво та освіту залишається невід'ємною частиною історії української культури. Його твори продовжують надихати нові покоління, а його ім'я стоїть поруч з іменами інших великих митців України.

Всі ці основні представники імпресіонізму в Україні, відіграли значну роль у розвитку цього художнього напрямку в українському мистецтві. Ці

художники майстерно використовували ключові елементи імпресіонізму, такі як легкість мазка та відтворення світла, адаптуючи їх до зображення українських ландшафтів, міських пейзажів та національного життя. Їх твори відзначаються вираженням атмосфери, колориту та емоційності, відображаючи красу української природи та культури та вносячи вагомий вклад у розвиток мистецтва в Україні.

2.3. Художньо-образні особливості українського імпресіонізму

Український імпресіонізм, відгалуження загальноєвропейського художнього руху, відрізняється унікальними перевагами та особливостями, які відображають багатство і глибину української культури та історії. Характерні особливості цього напрямку, такі як увага до світла, кольору та атмосфери, у поєднанні з локальними темами і мотивами, створюють виразний та емоційно насичений стиль.

Однією з ключових переваг українського імпресіонізму є його здатність передавати унікальність українського ландшафту та національного характеру. Художники цього напрямку зосереджувалися на відображенні особливостей місцевих сільських пейзажів, національних традицій, а також повсякденного життя, що допомагало створити глибоке розуміння української культури. Це, у свою чергу, збагачувало загальний художній діалог і підвищувало значення українського імпресіонізму на міжнародному рівні.

Техніка імпресіоністичного мазка, яка дозволяє швидко вловлювати зміни світла та атмосфери, в українському імпресіонізмі набуває додаткового значення. Художники створювали твори, що відзначаються динамічністю та живістю, відображаючи не лише зовнішній вигляд сцен, але й емоційний стан та атмосферу. Це допомагало створити більш глибоке та особистісне сприйняття тем, які вони зображували.

Крім того, український імпресіонізм часто включав у свої твори соціальні та національні теми, відображаючи історичні події та соціальні зміни. Це

додавало картина́м глибину та релевантність, роблячи їх не лише художніми творами, але й документами свого часу.

Український імпресіонізм, таким чином, є яскравим прикладом того, як національні особливості та традиції можуть збагачувати та розширювати художній досвід, надаючи йому унікальної виразності та глибини.

Український імпресіонізм, розвиваючись у контексті ширшого європейського мистецького руху, має свої унікальні характеристики, які відображають багатство та різноманітність української культури та історії. Цей напрям у мистецтві не просто відтворює загальні принципи імпресіонізму, але й вносить в них свій особливий вклад, створюючи виразні та емоційно насичені твори.

Характеристики Українського Імпресіонізму.

Українські імпресіоністи, як і їхні західноєвропейські колеги, прагнули вловити миттєвість і ефемерність природних вражень. Однак вони робили це через призму українських пейзажів, відображаючи особливості місцевої природи, зміну пір року, унікальність світлових і колористичних гам.

Імпресіонізм в українському мистецтві часто носить виражений емоційний і ліричний характер. Художники не тільки фіксують світло та колір, але й передають глибокі почуття та настрої, які ці явища викликають.

Українські художники часто використовують мистецтво для вираження національної ідентичності. Це може включати зображення сільського життя, народних звичаїв, національного одягу та інших аспектів культурної спадщини.

В творчості українських імпресіоністів часто присутні соціальні та історичні теми. Художники використовували свої полотна, щоб коментувати соціальні зміни, історичні події, або відображати дух часу.

Внесок у Світове Мистецтво.

Український імпресіонізм, розвиваючись паралельно з західноєвропейськими течіями, вніс унікальний вклад у світове мистецтво.

Цей напрям не просто відтворював основні тенденції імпресіонізму, але й адаптував їх до українських реалій, створюючи твори, які відображають унікальні культурні, історичні та природні особливості України. Результатом цього стало формування візуального мовлення, яке одночасно було глобальним у своїх техніках і глибоко національним у своїх темах та ідеях.

Розглядаючи український імпресіонізм, важливо зазначити, що будь-який художній напрям має свої особливості, які можуть бути сприйняті як недоліки у залежності від контексту та перспективи споглядання. Український імпресіонізм, який виник на перетині власних культурних традицій і впливу західного мистецтва, міг зіткнутися з рядом викликів та обмежень.

Перш за все, український імпресіонізм іноді міг бути сприйнятий як наслідування західним тенденціям без глибокого врахування місцевих особливостей. Це могло призвести до відчуття, що українське мистецтво не повністю реалізує свій потенціал у створенні власного, унікального стилю. Також, у зосередженні на зображенні миттєвих вражень та емоцій, український імпресіонізм міг недостатньо висвітлювати глибинні соціальні, політичні та філософські проблеми, які були актуальні для українського суспільства в той період.

Крім того, оскільки імпресіонізм базується на швидкому відтворенні моментних вражень, це може обмежувати можливості для детальної проробки та глибокого аналізу зображуваних сцен. Відповідно, деякі твори могли здатися поверховими або недостатньо продуманими з точки зору композиції та контенту.

Також, в умовах постійної зміни художніх тенденцій, імпресіонізм українських художників міг не встигати за новими течіями в мистецтві, що могло сприйматися як відставання від провідних мистецьких тенденцій світу.

Враховуючи ці аспекти, український імпресіонізм, як і будь-який художній напрям, має свої унікальні виклики та обмеження. Це не зменшує

його значення як важливої частини культурної спадщини, але дає можливість для більш глибокого аналізу та розуміння його місця в історії мистецтва.

Український імпресіонізм, що розвивався в кінці XIX та середині XX століття, відрізняється своїми художньо-образними особливостями, які роблять його унікальним в контексті світового мистецтва. Цей напрямок засвідчує вміння українських художників адаптувати міжнародні тенденції до місцевого контексту, відображаючи національні особливості через призму загальних імпресіоністичних принципів.

Основними характеристиками українського імпресіонізму є зосередження на світлових ефектах та колориті, що передають унікальність української природи та пейзажів. Художники використовують яскраву, живу палітру кольорів для створення враження динаміки та руху, при цьому не втрачаючи ліричності та емоційної насиченості своїх робіт. Вони також акцентують увагу на зображенні сільського життя, народних традицій та повсякденного буття, відображаючи культурну ідентичність та історичні реалії України.

Українські імпресіоністи зуміли створити твори, які одночасно відображають універсальність імпресіоністичного методу та особливості українського мистецтва, демонструючи глибоке розуміння як глобальних, так і локальних мистецьких тенденцій. Це зробило український імпресіонізм важливою частиною світової художньої спадщини, підкреслюючи різноманіття та багатство культурних виражень у мистецтві.

Висновки до другого розділу

Імпресіонізм в Україні, що розвивався в кінці XIX – середині XX століття, представляє собою унікальне явище, яке демонструє злиття загальноєвропейських художніх тенденцій з місцевими культурними та історичними особливостями України. Напрямок мистецтва відзначається не тільки віддано цим основним принципам імпресіонізму, таким як відображення світла, атмосфери та миттєвих вражень, але й поза ним у формуванні унікального національного стилю. Українські імпресіоністи майстерно використовували колір та світло для передачі краси місцевих ландшафтів та звичаїв, водночас відображаючи соціальні та історичні реалії свого часу.

Характерною особливістю українського імпресіонізму є його здатність відображати національний характер, втілюючи у своїх творах унікальність української природи, народних традицій та культури. Це дозволило художникам не тільки створити видимо привабливі роботи, але й сприяло культурному відродженню та національній самосвідомості в період значних історичних змін і випробувань.

Розвиток імпресіонізму в Україні також сприяв діалогу між українським та європейським мистецтвом, підкреслюючи важливість культурного обміну та взаємного збагачення. Українські імпресіоністи продемонстрували, що мистецтво може бути одночасно глобальним за своєю технікою та глибоко національним за своїм змістом, вносячи важливий вклад у світову художню спадщину.

У підсумку, імпресіонізм в Україні є яскравим свідченням розвитку українського мистецтва, його гнучкості, відкритості до нових ідей та здатності відображати унікальну національну ідентичність через мистецтво.

РОЗДІЛ III. ТВОРЧА РОБОТА. НАТЮРМОРТ «ПОДИХ ЛІТА»

3.1 Процес виникнення творчого задуму та окреслення теми, ідеї і актуальності твору

Натюрморт «Подих літа» відображає атмосферу тепла, спокою та домашнього комфорту, який часто асоціюється з літніми місяцями.

Тема натюрморта має на меті викликати відчуття тепла, радості, розслабленості та насолоди життям, нагадуючи про короткочасність і красу літнього сезону.

Цей натюрморт може також говорити про важливість зупинки, сприйняття краси навколо і цінування маленьких речей. У нашому швидкоплинному світі, де іноді здається, що ми завжди поспішаємо, літо нерідко виступає як час повільного життя, коли можна зануритися в деталі і по-справжньому насолодитися кожною миттю.

Літо є уособленням перехідного періоду в житті, коли все навколо прокидається, наповнюється енергією і живістю. Тема «Подих літа» в натюрморті дотикається глибоких емоційних аспектів. Це ностальгія за минулими літніми днями, відчуття миті, яка швидко проходить і навіть спогади про дитинство, коли літо здавалося безкінечним.

Обрання конкретної теми для натюрморта обумовлене рядом чинників, які включають особисті переживання та спогади. Також в цій роботі відображені культурний контекст і актуальні теми суспільства.

«Подих літа» - це не просто зображення квітів та предметів на столі. Це втілення емоцій, спогадів та відчуттів, які пов'язані з однією з найбільш чарівних пір року.

В кінцевому підсумку, цей натюрморт може служити нагадуванням про важливість повернення до основ, відновлення зв'язку з природою і цінування простих моментів, які дарує життя. Він нагадує, що щастя може бути знайдено

не тільки в великих досягненнях, але і в маленьких речах, які оточують нас щодня.

Натюрморт «Подих літа» представляє ряд ідей та відтінків думки:

- Повернення до простоти: Елементи натюрморта відображають простоту і природність. Вони нагадують про значущість простих речей у житті, які часто залишаються непоміченими в сучасному швидкоплинному світі.
- Циклічність життя: Корзина з яйцями може символізувати народження, новий початок та плодючість, в той ж час ромашки можуть символізувати мир та кінець дня.
- Моменти спілкування: Чайник з чашкою може відображати ідею спілкування, моменти, коли люди збираються разом, щоб поділитися думками, історіями або просто провести час разом.
- Ефемерність краси: Маленька ваза з квіткою може символізувати минущість та вразливість краси, нагадуючи про те, що все в житті має свій час і потребує нашої уваги та цінування.
- З'єднання з природою: Кожен елемент натюрморта має прямий зв'язок з природою. Це може вказувати на ідею того, що незалежно від технологічних досягнень та міського життя, ми завжди залишаємося частиною природи і повинні цінувати та шанувати її.

У цілому, ідея цього натюрморта спрямована на зміцнення зв'язку людини з природним світом, на наголошення цінності моментів спокою, роздумів та насолоди простими речами, які оточують нас.

Актуальність натюрморта "Подих літа" в сучасному контексті може визначатися декількома ключовими аспектами:

Технологічний бум і прагнення до простоти: У світі, де технології домінують у повсякденному житті, багато людей починають цінувати прості радощі та моменти. Натюрморт може нагадувати про прості радощі життя, відволікаючи від цифрової перевантаженості.

Екологічна свідомість: Елементи, пов'язані з природою, можуть викликати роздуми про збереження навколишнього середовища, про необхідність жити в гармонії з природою.

Значення спілкування: У відповідь на глобалізацію та соціальні мережі, ідея справжнього, безпосереднього спілкування стає особливо важливою. Чайник та чашка можуть служити символами тісного спілкування і ділитися особистими моментами з близькими.

Медитація та майндфулнес: Сучасний світ наповнений стресом і поспіхом. Елементи натюрморта можуть заохочувати до медитативного сприйняття світу, до зосередженості на поточній миті.

Рецепція краси в повсякденному житті: У контексті постійного пошуку новизни та унікальності, цей натюрморт може нагадувати про те, що краса існує в звичайних речах, які нас оточують.

Отже, актуальність «Подиху літа» полягає у тому, що він відображає потребу сучасної людини в зв'язку з природою, у спрощенні, у глибоких людських взаєминах та у цінності моменту.

4. Через предмети зображені в натюрморті передається естетична привабливість та гармонійна композиція на полотні.

Кувшин з ромашками символізує простоту, природність та літні моменти відпочинку. Ромашки є знаком чистоти і невинності, а їх білосніжний колір в контексті літа може нагадувати про теплі, сонячні дні. Ці квіти не є розкішними або екзотичними, але вони радують око своєю простою красою, нагадуючи нам про те, що істинна краса може бути знайдена в простих речах.

Корзина з яйцями відображає плодючість, новий початок, свіжість. Літо є порою росту і розвитку, а яйця можуть символізувати нове життя або природний цикл.

Фарфоровий чайник з чашкою вказують на традиції, культурні моменти, сімейні зустрічі або просто на моменти релаксації з чашкою чаю в теплі літні вечори.

Маленька ваза з квіткою акцентує увагу на деталях, на прекрасному у простому. Ця елементарна краса може вказувати на те, що кожна мить літа має свою унікальність.

В цілому натюрморт символізує спокій, рефлексію, повернення до коренів та невеликі, але цінні моменти радості в літню пору.

Колорит у будь-якому візуальному мистецтві грає ключову роль, створюючи настрій, акцентуючи деталі та допомагаючи передати головну ідею твору. Взаємодія кольорів може викликати різні емоції та асоціації в глядача.

Розглядаючи натюрморт «Подих літа» з фоном в ніжних літніх кольорах можна уявити такі особливості колориту:

- Пастельні тони передають тепло літніх ранків або ж сутінків.
- Теплі тона можуть нагадувати про теплі літні дні, домашній комфорт та природну красу дерев'яних предметів.
- Білий колір часто асоціюється з чистотою, невинністю і простотою. У контексті "Подиху літа", це може наголошувати на бездоганній красі природи і спокійних моментах літнього відпочинку.
- Ніжні літні кольори гармонійно контрастують на фоні з більш яскравими та насиченими деталями основних елементів натюрморта. Це не лише додає візуальний інтерес, але й підсилює ідею простоти та ефемерності літа в порівнянні з більш постійними або традиційними елементами.

Усі ці кольори разом створюють атмосферу спокійного, природного та живучого літа, де кожна деталь є важливою і має своє місце.

Колір може служити як емоційний міст до глядача. Ніжні літні кольори створюють атмосферу спокою, релаксації та приємних спогадів. Вони можуть викликати відчуття ностальгії по дитинству, прогулянок під літнім небом або відпочинку в тіні дерев на пікніку. Такий фон підсилює основну тему «Подих

літа», наголошуючи на цінності миті, спостереження за красою природи та цінування простих радощів життя.

Висновок процесу створення натюрморту «Подих літа» демонструє глибокий творчий зв'язок між художником та його роботою. Через цей твір не тільки відтворено естетичну красу літніх квітів та предметів побуту, але й передано емоційний вимір тих теплих місяців, що сповнені спокою та внутрішньої гармонії. «Подих літа» став відображенням моєї спроби захопити невловиме — відчуття та час місця, яке втікає скоріше, ніж ми бажаємо. Цей натюрморт — це запрошення кожного глядача зануритися в літній день, відчувати його тепло на власній шкірі, подивитися на світ через призму спокою та побачити світ у простій красі повсякденних моментів.

3.2. Технологія виготовлення творчої роботи

Початок створення натюрморту «Подих літа» починався зі стадії результатного планування та ескізу, що є ключовим для успішної реалізації художнього задуму. Перший крок у цьому процесі здійснювався у створенні тонованих та кольорових ескізів.

Тоновані ескізи — це був первинний етап (рис. 3.1.) виконання роботи. Ці ескізи виконані простим олівцем допомогли виробити розуміння об'єктів, розміщення між ними та взаємодії світла та тіней. За допомогою ескізів була розроблена композиційна структура та гармонія всередині картини з різними варіантами розташування об'єктів.

Після тонованих ескізів були створені ескізи в кольорі (рис. 3.2.). Вони були виконані олійними фарбами для визначення кольорової гами та тону натюрморту. Цей етап дозволив застосувати, які саме кольори взаємодіють один з одним, як вони втягуються в загальну атмосферу та відчуття роботи, а також додатково відчувати реалізм та глибину майбутнього полотна.

Під час роботи над кольоровими ескізами особливо увага приділялася вибору відтінків, щоб передати емоційний настрій твору. Також на цьому етапі

внесено корективи в композицію, засновані на тому, як різні кольори взаємодіють у просторі.

Цей попередній етап ескізу став місцем для формування чіткого візуального плану натюрморту, що дозволив ефективно перенести задум на полотно, забезпечуючи гармонійну композицію та баланс у фінальній роботі.

Для створення натюрморту «Подих літа» олійними фарбами на полотні форматом 90x100 см спочатку було вибране високоякісне полотно задалегіть натягнуте на підрамник. На ґрунтовану поверхню спочатку був нанесений основний тональний фон, який створив легку текстуру та фон для майбутнього натюрморту.

Далі виконано легкий ескіз композиції тонкою пензликовою лінією з розбавленої фарби. Після визначення композиції почалося поступове нанесення шарів олійної фарби, від темних тонів до світлих, що дозволило створити глибину й об'ємність зображення.

У створенні процесу натюрморту «Подих літа» використовувалися не лише пензлі різних розмірів та форм, але й мастихін, інструмент, що забезпечує унікальні можливості в техніці роботи з олійними фарбами.

Пензлі були використані для детальної роботи та створення тонких ліній і текстур. Вони дозволяли досягти високої точності при зображенні таких елементів, як пелюстки квітів, тонкі відблиски на поверхні та деталі предметів. Використання різних типів пензлів, від широких для швидкого нанесення фону до тонких для деталізації, дало можливість гнучкого створення різноманітних ефектів та текстури на полотні.

Мастихін, з іншого боку, був використаний для створення більш експресивних та сміливих штрихів. Цей інструмент дозволяє наносити фарбу більш товстим шаром та змішувати кольори прямо на полотні, створюючи динамічні та текстурні ефекти. Мастихін особливо корисний у створенні широких, динамічних мазків, що надають роботі виразності та живості. Цей інструмент допоміг внести в картину елементи імпасто, що дають об'єм та

рельєфність, особливо в таких деталях, як товсті мазки на пелюстках квітів та відблисках світла.

Комбінація пензлів та мастихіна дозволила ефективно передати як тонкі деталі, так і більш грубі, текстурні елементи, створюючи різноманітність у текстурі та глибині зображення.

Розпочинаючи з темних тонів, що сформували основу для тіней, зроблений поступово перехід до більш світлих відтінків, тим самим відтворюючи тривимірність об'єктів у натюрморті. При цьому контролювалася в'язкість фарби, розчинником або олією, для досягнення бажаної консистенції та ефекту на полотні.

Колірна гама натюрморту підбиралася так, щоб відтворити тепло та свіжість літнього сезону, з акцентами на яскраві кольори квітів, які контрастують з більш нейтральними тонами фону та предметів побуту. Дотримувався баланс між безліччю елементів композиції, щоб створити збалансоване та гармонійне зображення. На завершальному етапі додані фінальні штрихи, вносячи малі корективи у світло, тінь та деталізацію.

Завершений натюрморт «Подих літа» (рис. 3.3.) показує не лише видиму красу, але й переносить глядача в атмосферу літнього дня, наповнену теплом, світлом і затишком.

Технологія виготовлення цієї роботи завершила ключову роль у перетворенні цих емоцій та спогадів у візуально привабливе полотно, яке спонукає глядача зануритися у світ картини та відчувати її суть.

3.3. Детальний аналіз композиції та колориту твору

Композиція натюрморту «Подих літа» вишукано відображає літню атмосферу та теплу естетику. У центрі полотна ваза з квітами домінує як ключовий елемент, навколо якого розгортається вся композиція. Цей центральний об'єкт не лише привертає увагу до своєї яскравості та різноманітності кольорів, але й служить якорем для розміщення інших предметів, таких як чайник і чашка, розташованих з боків. Ці додаткові

елементи доповнюють сцену, створюючи відчуття домашнього затишку та спокою. Праворуч від вази з квітами знаходиться кошик з яйцями, який додає елемент затишку та побутової простоти, вносячи в композицію відчуття сільського спокою. Кошик з яйцями, своєю природною текстурою та формою, контрастує з більш витонченими лініями вази та квітів, вносячи в композицію додатковий рівень різноманітності.

З іншого боку, ліворуч від вази, поруч з чайником, розміщена невелика ваза з однією квіткою, яка доповнює загальну композицію, створюючи додатковий акцент. Ця маленька ваза з квіткою вносить у композицію елемент мінімалізму, який урівнює більш насичені та централізовані об'єкти натюрморту.

Композиційно, весь ансамбль предметів у «Подиху літа» взаємодіє, створюючи візуально багатий та гармонійний образ. Розташування кожного елемента є продуманим так, щоб вони разом формували збалансовану картину, де кожен предмет відіграє свою роль і важливість. Ці елементи, разом із чайником та чашкою, створюють повноцінну картину, де кожен об'єкт не лише має власні естетичні цінності, але й вносить вклад у загальну атмосферу та настрій роботи. Це взаємодія об'єктів створює відчуття закритого, самодостатнього світу, де кожен предмет є частиною більшої гармонії та розповідає свою історію.

Об'єкти розміщені так, що між ними існує природна видима гармонія. Композиція відзначається вмілим балансуванням між наповненістю та порожнечою, де кожен елемент має достатній простір для «дихання», а водночас взаємодіє з іншими, створюючи цілісний візуальний образ. Використання світла та тіні майстерно підкреслює форми та об'єми, додаючи зображенню глибину та реалістичність.

Гра кольорів у натюрморті є особливо важливою. Яскравість квітів у вазі контрастує з більш нейтральними та приглушеними тонами фону та іншими елементами, тим самим створюючи візуальний акцент. Кольорова гама

відтворює літній настрій, де світлі та теплі відтінки гармонійно поєднуються з більш прохолодними та приглушеними кольорами, відображаючи літній день з його сонячним світлом та тінями.

Ця гармонійна композиція та виражений колорит у сукупності створює не просто естетично привабливу картину, але й передає відчуття літньої атмосфери, що змушує глядача зануритися у світ спогадів та емоцій, пов'язаних з цією теплою порою.

Центральні об'єкти композиції, зокрема вази з квітами, представлені в різноманітних, але гармонійно поєднаних кольорах. Яскраві відтінки квітів відтворюють відчуття свіжості та життєвості, що є характерними для літнього періоду. Використання насичених, але не перенасичених кольорів квітів створює відчуття природної краси та легкості. Контраст між яскравими квітами та більш нейтральним фоном та іншими елементами композиції, такими як чайник та чашка, підсилює фокус на центральному об'єкті, привертаючи увагу до деталей та відтінків.

Кошик з яйцями, розміщений праворуч, вносить у колорит твору елемент природної простоти. Його теплі, земляні тони контрастують з яскравістю квітів, але водночас гармонійно доповнюють загальну палітру. Він додає до композиції відчуття побутової реальності та певної сільської невимушеності.

Ліворуч, маленька ваза з однією квіткою, також носить свій вклад у колористичну гармонію твору. Цей елемент використовує більш ніжні та м'які тони, що підкреслюють ідею витонченості та легкості. Вона додатково створює контраст з більш насиченими кольорами головної композиції та додає картині відчуття мінімалізму та елегантності.

Колорит натюрморту «Подих літа» змінює ключову роль у передачі атмосфери та настрою твору, захоплюючи глядача у візуально багатим і емоційно насиченим світлом. Кольорова палітра обрана так, щоб відобразити легкість та яскравість літнього сезону, водночас надаючи глибину та вишуканість композиції.

Фонові кольори, хоча й є більш приглушеними, вносять важливий внесок у загальну атмосферу картини. Вони створюють відчуття тепла та затишку, а також допомагають виділити головні елементи композиції. Використання світла та тіней є також у створенні колориту цього твору. Світлі та темні відтінки майстерно використовуються для створення об'єму та просторової глибини, дозволяючи кожному елементу відчуватися живим і тривимірним. Світло, що відбивається від квітів та інших предметів, надає картині динамічність та реалістичність, змушуючи кольори здаватися ще яскравішими та насиченішими.

Загалом, колорит «Подиху літа» грає вирішальну роль у створенні емоційного зв'язку з глядачем. Кольорова гама, з її багатством тонів та відтінків, передає не лише видимість краси літнього дня, але й відчуття спокою та радості, яке часто асоціюється з цією порою року. Кожен колір, кожен відтінок співає в гармонії з іншими, створюючи полотно, що є одночасно і реалістичним, і мрійливим, занурюючи глядача у світ тепла, світла та краси.

В аналізі композиції та колориту натюрморту «Подих літа» виявляється глибоке розуміння художньої мови та вміння передати емоційний стан через візуальні засоби. Композиція цього твору відзначається вишуканістю та вмілою організацією простору, де кожен об'єкт, від вази з квітами до чайника та чашки, гармонійно вписується в загальну сцену, створюючи природний видимий ритм. Ця гармонія композиції посилюється виразним та продуманим колоритом, що відтворює літню атмосферу з її теплими, насиченими, але не перенасиченими кольорами.

Колорит картини відображає літнє тепло та свіжість, де яскраві відтінки квітів ефектно контрастують із більш спокійними та нейтральними тонами фону та іншими елементами. Використання світла та тінів композиції надає глибину і реалізм, створюючи відчуття тривимірності та просторової повноти. Цей ефект не лише підтримує реалістичність зображення, але й грає роль

важливу роль у створенні атмосфери, наповнюючи твір світлом та тінню, що змушує кольори здаватися більш живими та насиченими.

В аналізі композиції та колориту натюрморту «Подих літа» виявляється глибоке розуміння художньої мови та вміння передати емоційний стан через візуальні засоби. Композиція цього твору відзначається вишуканістю та вмілою організацією простору. Кожен об'єкт, від вази з квітами до чайника та чашки, кошиком з яйцями та маленькою вазочкою з квіткою – гармонійно вписуються в загальну сцену, створюючи природний видимий ритм. Ця гармонія композиції посилюється виразним та продуманим колоритом, що відтворює літню атмосферу з її теплими, насиченими, але не перенасиченими кольорами.

Колорит картини відображає літнє тепло та свіжість, де яскраві відтінки квітів ефектно контрастують із більш спокійними та нейтральними тонами фону та іншими елементами. Використання світла та тіні в композиції надає глибину і реалізм, створюючи відчуття тривимірності та просторової повноти. Цей ефект не лише підтримує реалістичність зображення, але й грає важливу роль у створенні атмосфери, наповнюючи твір світлом та тінню, що змушує кольори здаватися більш живими та насиченими.

Висновки до третього розділу

Натюрморт «Подих літа» є виразним та емоційно насиченим художнім твором, який втілюється в свою красу та атмосферу літнього сезону. Через уміле поєднання композиційних елементів та колориту ця робота не просто виявляє зовнішні предмети, але й передає відчуття тепла, свіжості та спокою, що асоціюються з літом.

Композиція твору, з її збалансованим розміщенням вази з квітами, кошика з яйцями, маленької вази та інших елементів, створює візуальну гармонію та ритм, який м'яко провадить око глядача по полотну. Використання світла та тіней додає роботі глибину та реалістичність, підкреслюючи красу та форму кожного об'єкта. В цьому натюрморті кожен елемент гармонійно співіснує та вносить свій унікальний вклад у загальний образ.

Колорит натюрморту «Подих літа» грає важливу роль у передачі атмосфери та настрою. Від яскравих кольорів квітів до теплих земляних відтінків кошика з яйцями, від нижніх тонів маленької вази до приглушених кольорів фону, палітра твору повністю підібрана для створення відчуття літньої легкості, свіжості та гармонії. Ця взаємодія кольорів дозволяє глядачеві відчувати різноманітність та багатство літнього сезону, приносячи в картину життя та енергію.

Загалом, «Подих літа» є не тільки візуально привабливим твором, але й глибоко емоційним зображенням, яке здатне занурити глядача в атмосферу літнього дня. Через подальше з'єднання композиційних елементів та майстерне використання кольору, цей натюрморт відображає не тільки зовнішню красу, але й внутрішнє відчуття, створюючи твір, що запам'ятовується та повертається глибокий резонанс.

ВИСНОВКИ

Гене́за та розвиток імпресіонізму в кінці XIX – середині XX століття є ключовим періодом у світовій історії мистецтва, ознаменувавши перехід від традиційних академічних стилів до модернізму. Цей час характеризувався різними соціальними, технологічними та культурними змінами, які вплинули на сприйняття та відображення реальності в мистецтві. Імпресіонізм, який зародився у Франції, як реакція на бажання художників вільніше виражати себе та відійти від строгих канонів класичного живопису.

Мета дослідження імпресіонізму, як мистецького руху, відбувається в розумінні та аналізі цього ключового боку у світовій історії мистецтва. Це включає вивчення походження та еволюції імпресіонізму, його вплив на розвиток сучасного мистецтва, а також специфіку його виявлення в різних культурних та географічних контекстах.

Основною метою такого дослідження був аналіз художніх технік та естетичних принципів імпресіоністів, включаючи їх підхід до зображення світла, кольору, а також способи передачі миттєвих вражень та емоцій. Важливою частиною дослідження було вивчення контексту, в якому розвивався імпресіонізм, включаючи соціальні, політичні та культурні зміни того часу, які вплинули на мистецтво і художників.

Крім того, дослідження призначене для визначення впливу імпресіонізму на наступні мистецькі рухи та стилі, включаючи постімпресіонізм, фовізм, модернізм, а також його вплив на сучасне мистецтво. Таке дослідження також дозволяє аналізувати різні інтерпретації імпресіонізму в різних культурах, що вважають, як різні культурні фактори та історичні умови вплинули на сприйняття та розвиток цього стилю.

Завдання дослідження імпресіонізму як мистецького напрямку полягали у всебічному вивченні та аналізі ключових аспектів цього стилю, його походження, еволюції та впливу на сучасне мистецтво. Це включало розгляд технічних інновацій імпресіоністів, таких як унікальний підхід до зображення

світла, кольору та миттєвих вражень. Особлива увага приділялася дослідженню того, як імпресіоністи переосмислювали традиційні підходи до живопису, віддаючи перевагу виключному сприйняттю та емоційній виразності замість академічної деталізації.

Дослідження також включало аналіз контексту, в якому розвивався імпресіонізм, враховуючи соціальні, культурні та історичні особливості того часу, які вплинули на художників та їхні твори. Важливим аспектом було з'ясування впливу імпресіонізму на подальші мистецькі рухи і техніки, включаючи його роль у розвитку модернізму та інших сучасних художніх стилів.

Імпресіонізм мав значний вплив на наступні мистецькі рухи, включаючи постімпресіонізм, фовізм, та багато інших форм модернізму. Він знову ввів ключову роль у розвиток сучасного мистецтва, змінивши уявлення про роль художника, природу мистецтва та його взаємодію з глядачем. Загалом, імпресіонізм відзначається як один із найбільш впливових та революційних періодів у мистецтві, значно розширивши межі живопису та відкривши нові шляхи для художньої експресії.

Подальші дослідження імпресіонізму обґрунтовуються важливістю цього художнього напрямку в історії мистецтва та його вплив на сучасний розвиток мистецьких практик і теорій. Такі дослідження можуть пролити світло на еволюцію художнього сприйняття та вірування, показуючи, як імпресіонізм вплинув на сучасне мистецтво та візуальну культуру.

Загалом, подальші дослідження імпресіонізму не тільки збагатять історичне розуміння цього напрямку, але й сприятиме глибшому розумінню взаємодії мистецтва, культури та суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Іван Іванович Труш: Huculi trębici. nakładem "Domu Zdrowia Drukarzy". 1934.
2. Іван Іванович Труш: Karliwies. nakładem "Domu Zdrowia Drukarzy". 1934.
3. Іван Труш (1869-1999). Національний музей у Львові. 2001. 61с.
4. Іван Труш: Іван Іванович Труш, 1869-1941. Львівська національна галерея мистецтв. 1941. 37с.
5. Іван Труш: Іван Труш. Ін-т колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ. 2005. 127с.
6. Іван Труш: Іван Труш. Майстер Книг. 2013. 83с.
7. Ілюстрована Україна. Накладом Видавничої Спілки "Ілюстрована Україна". 1914. 216с.
8. Володимир Кашка: Автометодика. ВАТ "РВК 'Деснянська правда". 2007. 317с.
9. Володимир Кубійович: Ukraine. Published for the Ukrainian National Association, University of Toronto Press. 1971. 1478с.
10. Володимир Литвин: Історія України у 3-х томах. Видавничий дім "Альтернативи". 2005. 758с.
11. Лариса Савицька: Художня критика в Україні. ТОВ "Кадри". 2001. 320с.
12. Н. Шумило: Під знаком національної самобутності. Задруга. 2003. 354с.
13. О. Кульчицька. Мистецтво. 1969. 9с.
14. Олена Кульчицька: Олена Кульчицька (1877-1967). Apriori. 2013. 389с.
15. Олена Кульчицька: Олена Кульчицька. Вид-во Каменяря. 1969. 53с.
16. Олена Кульчицька: Олена Кульчицька. Мистецтво. 1969. 9с.
17. Олена Палко: Making Ukraine Soviet. Bloomsbury Publishing. 2020. 280с.
18. Ольга Жбанкова: Імпресіонізм і Україна. ПФ "Галерея". 2011. 238с.
19. Сергій Приходій: Літературний імпресіонізм в Україні та США. Нора-прінт. 1998. 311с.
20. Традиція і новаторство у світовій літературі. Рута. 2000. 132с.
21. Ярослав Нановський: Іван Труш. Мистецтво. 1967. 88с.

22. Adam G. Klein: Claude Monet. ABDO. 2005. 32c.
23. Adam Świątek: Lach serdeczny. Wydawnictwo UJ. 2013. 212c.
24. Alix Wood: Edgar Degas. The Rosen Publishing Group, Inc. 2014. 32c.
25. Anatoly Dverin, Greg Schaber: Anatoly Dverin. Books Press. 2006. 180c.
26. Andreas Blühm: Masters of Impressionism. Hatje Cantz. 2008. 343c.
27. Ann Dumas, Metropolitan Museum of Art (New York, N.Y.): The Private Collection of Edgar Degas. Metropolitan Museum of Art. 1997. 356c.
28. Ann Waldron, Who HQ: Who Was Claude Monet?. Penguin. 2009. 112c.
29. Anne Roquebert: Edgar Degas. Polígrafa. 1999. 120c.
30. Arnold Hauser: Social History of Art, Volume 4. Routledge. 2005. 320c.
31. Arnold Hauser: The Social History of Art: Naturalism, impressionism, the film age. Psychology Press. 1999. 267c.
32. Baby Professor: From Impressionism to Post-Impressionism - Art History Book for Children | Children's Arts, Music & Photography Books. Speedy Publishing LLC. 2017. 64c.
33. Bernard Denvir: The Chronicle of Impressionism. Bulfinch Press. 1993. 288c.
34. Bernd Growe, Edgar Degas: Edgar Degas, 1834-1917. Taschen. 2001. 96c.
35. Birgit Zeidler: Claude Monet. Könnemann. 2005. 95c.
36. Bohdan Pevnyū: Майстри нашого мистецтва. Українська вільна академія наук у США. 2005. 431c.
37. Christoph Heinrich: Claude Monet. TASCHEN. 2003. 96c.
38. Claude Monet: Claude Monet 1840-1926. Oxford Educational. 2006. 72c.
39. Danielle Haynes: Claude Monet. Greenhaven Publishing LLC. 2018. 104c.
40. Danusha's Collection. Danusha Services Limited. 1995. 32c.
41. Edgar Degas: Edgar Degas. Prestel. 1997. 36c.
42. Elena Sohatzkaya-Gorbel: Mood in Landscape Painting. Amazon Digital Services LLC - Kdp. 2019. 30c.
43. Elżbieta Dziębowska: Encyklopedia muzyczna PWM. Polskie Wydawn. Muzyczne. 1979. 87c.

44. Emily C. Burns, Alice M. Rudy Price: Mapping Impressionist Painting in Transnational Contexts. Routledge. 2021. 256c.
45. Friedrich Nietzsche: Tako rzecze Zaratustra. Masterlab. 304c.
46. Galina Shevtsova: Facets of the world. Hrani-T. 2006. 149c.
47. George Steiner: Po wieży Babel. TAIWPN Universitas. 2000. 685c.
48. Ivan Katchanovski, Zenon E. Kohut, Bohdan Y. Nebesio, Myroslav Yurkevich: Historical Dictionary of Ukraine. Scarecrow Press. 2013. 992c.
49. John I. Clancy: Impressionism. Nova Publishers. 2003. 215c.
50. John Rewald: The History of Impressionism. Museum of Modern Art. 1973. 672c.
51. Jp Calosse: Edgar Degas (1834-1917). Parkstone International. 2019. 36c.
52. Julie A. Steiner, Metropolitan Museum of Art (New York, N.Y.): The Private Collection of Edgar Degas. Metropolitan Museum of Art. 1997. 142c.
53. Katarzyna Beliniak, Marzena Dobosz: Claude Monet. De Agostini Polska. 2004. 31c.
54. Malcolm R. Daniel, Edgar Degas, Bibliothèque nationale de France: Edgar Degas, Photographer. Metropolitan Museum of Art. 1998. 143c.
55. Nathalia Brodskaya, Nina Kalitina: Claude Monet. Parkstone International. 2015. 256c.
56. Nathalia Brodskaya: Claude Monet. Parkstone International. 2011. 160c.
57. Nina Kalitina: Claude Monet. Parkstone International. 2019. 82c.
58. Pat Simpson: Borderlands. University of Hertfordshire, Faculty of Art and Design. 2005. 20c.
59. Richard Thomson: Edgar Degas. Getty Publications. 1995. 98c.
60. The Ukrainian Quarterly. Ukrainian Congress Committee of America. 1979. 480c.
61. Ukrainian 20th Century Impressionism. Chambers Gallery. 2008. 1c.
62. Vern G. Swanson: Hidden Treasures. Fleischer Museum. 1994. 205c.
63. Woman's world. Ukrainian Women's Organization of Canada. 1962. 340c.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Репродукції творів

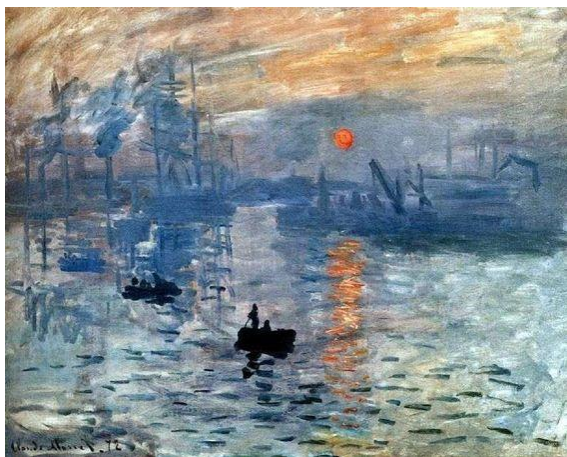

Рис. 1.1. К. Моне «Схід сонця» (1872)

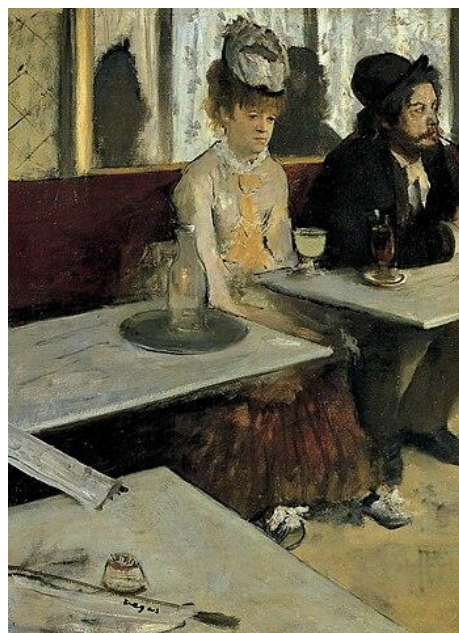

Рис. 1.2. Е. Дега «Абсент» (1876)

Рис. 1.3. Б. Морізо «Колиска» (1872)

Репродукції творів

Рис. 2.1. І. Труш «Захід сонця»
(1904)

Рис. 2.2. О. Мурашко «Квіткарки» (1917)

Рис. 2.3. О. Кульчицька «Під чужим небом» (1915)

Послідовність виконання творчої роботи. Автор – В. Семиліт

Рис. 3.1. Тонований ескіз

Рис. 3.2. Ескіз в кольорі

Рис. 3.3. Кінцевий результат